

**HÀN M C T ,
NG I KITÔ H U TR
TRÊN L I VÀO N I TÂM**

Bài chia s c a linh m c TR NG TH P T

nhân k ni m 70 n m nhà th Hàn M c T qua i

L i t h a

Trong cuộc gặp gỡ các tác giả và nhân viên Công giáo tại Tòa giám mục Phan Thiết, 20-01-2010, đã nhận được những bức xúc về tình trạng Việt và suy kém của sinh viên học sinh hiện nay, mặt trận đòi hỏi cho việc tạo ra một môi trường Tin Mừng, và sẵn sàng hiến dâng các cây bút trẻ Công giáo, là những người đáng lo ngại về công cuộc phúc âm hóa trong tương lai.

gây ý thức cho sinh viên, học sinh, cho phụ huynh và các mục tử, có ba xu hướng thì:

- Thiếu thi sáng tác thơ văn cho học sinh giáo lý cấp giáo phận,

- Quy tụ các Câu lạc bộ Sáng tác Thơ văn Công giáo tại các Giáo hạt và Giáo phận nhằm sóc cho các em có năng khiếu,

- Nhân kỷ niệm 70 năm ngày nhà thơ Hàn Mặc Tử (HMT) qua đời, tổ chức thi viết các cấp Giáo xứ, Giáo hạt và Giáo phận học sinh lần đầu tiên tại nhà thơ này và tổ chức thêm lòng yêu mến thơ văn nói chung và thơ văn Công giáo nói riêng.

thực hiện những bài thơ, một vài bài viết về chủ đề về HMT hoặc ngày thi viết HMT; hai ban biên tập chuyên san Văn Học Xanh Thơ (dongxanhtho@gmail.com) và chuyên san Văn Ôliu

(vuonoliu@gmail.com) đã gom góp m t s bài v HMT
cung c p cho nh ng n i và nh ng ng i có nhu c u; c
Ph m ình Khiêm và nhà th Lê ình B ng ang chu n b
xu t b n m t quy n sách nhân gi HMT.

Khi c c Ph m ình Khiêm yêu c u góp ph n
vào quy n sách ang thành hình, tôi ã t p trung ghi l i
nh ng i u tôi tr c giác v i s ng tâm linh c a Hàn M c
T . Tôi ghi h t t t c nh ng i u ã và ang tìm ki m
c, cho nên bài vi t quá dài, không th a vào quy n
sách, ph i thay vào ó b ng m t bài th nh . Khi tôi g i
cho Th y Th Tâm Nguy n Kh c D ng xem, Th y l i
thêm nh n xét r ng bài vi t thích h p nói v i ng i
Công giáo h n là v i ng i ngoài. Do ó, tôi t m th i g i
n m t s b n c Công giáo cùng suy ngh nhân gi
HMT l n th 70. Sau ngày gi này, tôi s rút ng n bài vi t
l i và trình bày h th ng theo h ng nghiên c u v n h c
góp ph n t ng nh 100 n m ngày sinh c a nhà th
(22/9/1012 – 22/9/201).

th c hi n bài vi t th hai, tôi c mong s
nh n c góp ý r ng rãi c a b n c. Xin g i các góp ý
v gopnhatttho@yahoo.com và ghi rõ: góp ý cho bài vi t v
HMT.

Xin chân thành cám n.

Lm Tr ng Th p T

VÀI NÉT VỀ HÀN M C T

Hàn M c T tên thật là Phanxicô Assisi Nguyễn Trng Trí, sinh ngày 22.9.1912 tại Lâm (thuộc giáo xứ Tam Tòa), tỉnh Võ Xá, huyện Phong Lộc, tỉnh Hà Tĩnh, Quảng Bình. Cha Hàn là ông Vinh Sơn Phaolô Nguyễn Văn Toàn và mẹ là bà Maria Nguyễn Thị Duyệt.

- *T 1924-1926: Trí học tiểu học Quảng Ngãi*
- *Tháng 7-1926: ông Toàn qua đời, Trí theo mẹ vào Qui Nhơn vì anh là Nguyễn bá Nhân, xin mẹ ký tên Minh Đức*
- *T 1928-1930: bắt đầu theo học trung học Pellerin Huế. Nhận thi tháng 6, xếp loại tốt nghiệp Pháp Vĩ thuật.*
- *1931: làm thợ in báo ký tên Phong Trần*
- *1932: Hàn làm viên chức công nhân Quy Nhơn, yêu Hoàng Cúc.*
- *1933: lãnh bí tích Thêm Sức tại Nhà Thờ Chánh Tòa Qui Nhơn vì tên thánh Phanxicô Xaviê*
- *Năm 1934, vào Sài Gòn làm báo – bút danh là L Thanh rì Hàn M c T (những bài ký Hàn M c T)¹*

---

¹ Theo Quách Tấn, bút danh cũ cùng là Hàn M c T. Theo Võ Long Tế, Phạm Án Bình và Phạm Xuân Tuy thì bút danh cũ cùng là Hàn M c T. Chúng tôi theo ba vị sau. Thêm vào luận cứ của ba vị, tôi cho rằng Quách Tấn không hiểu đúng tâm Kitô giáo của Hàn M c T. Quách Tấn rất tâm đắc khi thêm vành trăng trên chữ m c, biến thành hàn m c t, nghĩa là bút m c th t ý nghĩa. Có thể Hàn M c T đã chịu ý kiến ký nh th đôi lần. Tuy nhiên, Hàn M c T không phải là nghĩa là bút m c mà là thi s c a o quân thánh giá. Anh không nghĩ mình viết bút m c nhưng luôn liên kết theo hình thập giá, chữ chi u đ c (vì Thiên Chúa) và chi u ngang (vì ông lo i). Trong cả hai chữ u y u có b c r e m. Theo chi u ngang, đó là b c r e m

- 1935-1936: *g p g M ng C m*
- 1936 *in t p Gái Quê, v Quy Nh n ch a b nh*
- 1937: *Bi t mình m c b nh phong, c t t th t và xa lánh b n bè.*
- 1938: *Hoàn thành t p Th iên (au Th ng)*
- 1939: *Vì t Xuân Nh Ý, Th ng Thanh Khí – quen bi t Th ng Th ng, vì t C m Châu Duyên, Duyên K Ng , Qu n Tiên H i*
- 20/9/1940: *Vào nhà th ng Quy Hoà, mang s hi u b nh nhân 1134*
- *Qua i vì b nh kì t l , t i Quy Hoà, lúc 05 gi 45 phút ngày 11.11.1940.*

Hàn M c T em n cho Th M i m t phong cách c áo và sáng t o: bên c nh nh ng tác ph m bình d , trong tr o, chan ch a tình quê là các tác ph m y nh ng c m h ng l lòng, huy n bí...

(Theo Phan C - *Nguy n Toàn Th ng: Hàn M c T , V Tác Gia Và Tác Ph m*, Nxb Giáo D c, 2002, trang 36-39; Lê ình B ng, *Th ng Ngu n Thi Ca Công Giáo Vi t Nam, Mi n Th Kinh C u Nguy n*, Nxb Ph ng òng 2009, trang 175-177)

---

ng n cách b nh nhân v i i. Theo chỉ u d c, k n sau b c r èm mu n nói lên n i khát khao ón nh n *m c kh i c a* Thiên Chúa (*m c kh i = vén màn*). Khi Chúa Kitô ch t “bòu c maon trồ òng trong Ñền Thôø xeu ra laøm hai tồø treân xuoáng dồ òi” (Mt 27,51). Thiên Chúa ã v t qua b c màn c a Ngài, th nh ng v n còn b c màn c a con ng i, nh cánh c a khép kín l nh lòng ch a ch u m (x. Dc 5,2; Kh 3,20). Không d , c n có Thánh Th n c a Thiên Chúa; nh Gioan Thánh Giá: “Hãy xé n t giùm em t m thân này l a ào.” (Tr ng Th p T)

HÀN M C T , NG I KITÔ H U TR TRÊN L I VÀO N I TÂM

Mãi u nh ng n m 1990, tôi m i c bi t tác ph m *Lâu ài N i Tâm* (L NT) c a Thánh n Têrêxa. Khi c n dấy c xá th sáu, tôi ch t th y m t cái g r t g n v i nh ng au th ng c a Hàn M c T (HMT). Tôi ã trao i v i c Võ Long Tê nh ng ch a có thêm ánh sáng.

Nay ánh d u gi l n th 70 c a HMT, m t ng i b n c a c Võ là c Ph m ình Khiêm g i ý tôi vì t m t bài giúp c gi bi t r ng HMT không ch là m t nhà th l i l c mà l m au th ng nh ng còn là m t Kitô h u tr ã ti n xa trên ng nên thánh.²

---

² Ghi chú ngày 13-12-2010

Mãi n t i nay, tôi m i c bài vi t c a c Khiêm. Tôi d tính sáng mai, vào chính ngày l Thánh Gioan Thánh Giá, b n m ng, tôi s email g i t ng thi h u xa g n và các b n h u khác bài vi t này c a tôi. Tôi gom các thi p Giáng sinh v a nh n c mai s vi t th tr l i. M t trong nh ng cánh thi p y là c a c Ph m ình Khiêm, k p trong quy n sách c v a xu t b n và t ng. Tr c khi tr l i, tôi ph i c qua bài vi t c a c . Kho ng cu i tháng 3-2010, anh V nh An Nguy n V n S n d ch xong bài này t i ng Pháp sang t i ng Vi t. Anh email cho tôi nh chuy n cho c Khiêm. Th nh ng mãi hôm nay nó c in vào sách tôi m i c n. Tôi m ng vì mãi hôm nay m i c. N u có c tr c, h n tôi ã lúng túng không dám vi t – vì s có v nh ch vi t ng h i u c Khiêm nêu ra. àng khác h n bài c a c s nh h ng m trên bài c a tôi, ít ra, tôi s trích d n khá nhi u t nh ng l i c a Hoàng Tr ng Miên và nh ng ch ng t khác minh h a cho i u tôi vi t. Th t là m t trùng h p b t ng và lý thú. C Khiêm i t s ki n bà Nh L th y Hàn M c T v

nghĩa của Phạm là dặt t cho tôi vì tôi lên
đi u mình tr c giác v HMT giúp các b n tr Công giáo
bi t m t khía c nh r t b t ng n i nhà th tr tài hoa này:
i s ng tâm linh. Xin c dành m t phút t ng ni m
giáo s Phan C (1933-2007). Tôi ã có th vi t bài này
r t nhanh chính là nh tham kh o công trình s u t p x p
t r t khoa h c c a ông, v i hai quy n: "Hàn M c T –
Tác Ph m, Phê Bình Và T ng Ni m, Nxb V n H c, Hà
N i, 2002" (s vi t t t là PC -1) và quy n hai, so n chung
v i ông Nguy n Toàn Th ng: "Hàn M c T – V Tác Gia
Và Tác Ph m, Nxb Giáo D c, 2002" (s vi t t t là PC -2).

N m 1970 tác gi ng Ti n ã có bài vi t r t sâu
s c v c tin trong h n th HMT. Có m t ôi i m tôi
không ng ý nh ng dù sao bài vi t c a tôi có ph n ti p
n i bài vi t c a ông. Nhà nghiên c u này phân tích n i
dung th HMT theo m u nhi m t n n ph c sinh c a Chúa
và l ch s n c u r i. Ông đ a trên trình t sáng tác c a
nhà th . Tôi c ng đ a trên trình t y nh ng không ph i
nói v n i dung th mà nói v nh ng bi n chuy n n i
tâm c a nhà th theo m t quan i m huy n h c Kitô giáo.

Câu h i nêu ra là t i sao có s t bi n trong th
HMT? T i sao tr c khi bi t rõ mình b b nh phong

---

th m, ch a y m t ngày sau khi qua i (lúc y bà ch a bi t HMT ã
ch t), lý lu n r ng có l HMT ã hoàn t t th i gian t y luy n
ng ng c a thiên àng r t s m... C Khiêm c ng ch ng minh cho
th y linh h n nhà th Hàn M c T h t s c n s và thánh thi n (x.
Bài "LINH H N HÀN M C T" trong D c c Ph m ình Khiêm
và Võ Long Tê, NH H NG TR M BAY LÊN, Nxb Tôn Giáo
2010, trang 79-180). N u có đ p c c bài c a c và bài c a tôi, có l
b n c s th y hai bài trình bày hai m t c a cùng m t v n ...

(1937), HMT làm th r t hay, và sau khi bi t i u y anh l i làm th c c hay? T i sao tr c ó anh ch làm th i là chính còn sau ó anh l i nghiêng v th o? Tôi s lý gi i theo quan i m c a các v thánh Dòng Cát Minh Têrêxa. c gi s hi u sâu h n khi đ n thân th c hi n quan i m này cho chính mình, vì th cu i tôi s vì t m t ph n mang tính th c t p cho các b n tr Công giáo, cách riêng là nh ng b n tr đ n thân theo n g i t n hi n và nh ng b n tr thích vì t v n, làm th .

1. NG VÀO N I TÂM

Tr c h t xin trình bày giáo hu n v n hi p nh t theo Thánh n Têrêxa Avila.

Thánh n Têrêxa Avila hay Têrêxa Chúa Giêsu (1515-1582), ng i Tây Ban Nha, là n tu Cát Minh. Khi 7 tu i ã c n yêu m n Chúa n r ng i anh tr n nhà tìm ng ch u t vì o, b i vì mu n “ch t c th y Chúa”. n 14 tu i, m côi m , cô quên lãng tình Chúa, ch y theo tình i phù phi m. Ông b bu c lòng ph i g i con vào n i trú tr ng các n tu. 17 tu i, cô b b nh k l . Cô c soi sáng nh vài quy n sách v tâm linh và có d p ào sâu kính nghi m. Kh i b nh, tr n b vào Dòng s ng i tu Cát Minh. Ít lâu sau, b nh tái phát, ngày càng n ng, t ng ch t, s p a vào quan tài thì t nh d y. Ch nhi u l n c n xu t th n, nhìn th y Chúa. Th nh ng cu c s ng tu vi n ó không nghiêm túc, ch l i phai nh t tình Chúa, ch y theo tình i. Chúa Giêsu xu t hi n, ng sau l ng ng i àn ông, nghiêm kh c nhìn ch . Ch hoàn toàn c n i m i i s ng. Ch xin phép B Trên th c hi n cu c c i cách i tu và l p ra Dòng Cát Minh Têrêxa ngày nay. Tác ph m: i Tôi³, ng Hoàn Thi n, Ký S L p Các an Vi n, Lâu ài N i Tâm (1577), nh ng bài th và nhi u th tín.

³ ã c an vi n Cát Minh Sài Gòn phiên d ch và n hành d i t a “Ti u s t thu t” – an vi n này c ng ã in hai b n d ch ng Hoàn Thi n và Lâu ài N i Tâm. Các ph n khác ang c th c hi n đ n k p m ng 500 n m sinh nh t c a tác gi (1515-2015)

Lâu ài Ni Tâm: Năm 62 tuổi, tác giả yêu cầu viết thêm về việc cứu nguy n. Bà đã dựa theo một thi kệ viết nên quy n này. Bà nhìn thấy các mạch linh hồn tiến hành về với Thiên Chúa như những dây xích nhứt nhứt trong một lâu đài hình vuông. Bên ngoài vuông là một vì sao lấp lánh và muông thú hung dữ. Bên trong là bình an. Tại tâm điểm, chính Thiên Chúa vinh quang cao cả và yêu thương ngự trị. Càng vào sâu, ta càng gặp Thiên Chúa. Càng vào những dây bên trong, các phòng càng càng vinh quang Thiên Chúa tại tâm điểm tỏa ra chiếu sáng. Mọi người đều cảm thấy tin vào gặp gỡ và sống thân mật (hiệp nhất) với Thiên Chúa tại tâm điểm lòng mình. Trên mặt trời điểm của hành trình cứu sống, mà chúng ta tìm kiếm nào đó trong lâu đài hiệp nhất. Nếu cứ theo thói quen, không quan tâm tới Thiên Chúa, ta có thể lặn ra bên ngoài tòa lâu đài. Lúc ấy dù Thiên Chúa vẫn trong sâu thẳm lòng ta, ta không hề gặp sống thân mật với Ngài.

Tác phẩm L NT là sách giáo khoa dạy về tâm linh, cốt lõi là sống cứu nguy n cao cả, viết cho các bạn chiêm niệm. Tác giả dùng hình dung, tôi xin trình bày gì n là gì, gặp như phiến đá. Tác giả nào quan tâm, có thể có thể tìm kiếm chính văn của L NT. Tình trạng hiệp nhất giữa Thiên Chúa và linh hồn của tác giả mô tả một tòa lâu đài có bốn tầng⁴ hay bốn tầng. Các tầng lâu đài là sống cứu nguy n, tầng điểm là hiệp nhất, tầng này đòi phải vượt thế các tầng; tầng hai đòi phải vượt thế các tầng; tầng ba đòi phải vượt mình và ra khỏi chính mình (thoát khỏi chấp niệm, không tào vớ hoàn thiện luân lý). Tầng bốn là óan nhứt hiệp nhất, chu toàn bản phận với lòng yêu mến. Các tầng ba và bốn là nhập cuộc tin vào những mạch sâu xa hơn: Hiệp nhất cùng một lòng một ý với Chúa (mọi tầng

⁴ Trong bài này khi nói về những bậc tiến trên bước vào niềm tâm, tôi sử dụng những từ khác nhau: giai đoạn, chặng, mạch điểm, vòng, xích, tầng... tất cả đều cùng một ý nghĩa, không có gì phân biệt.

n m), nên gi ng Chúa Kitô trong th thách au th ng
(m c th sáu) và hi p nh t tr n v n v i Thiên Chúa
(m c th b y).

7 - Hi p nh t trong tình yêu

6 – êm tâm linh

5 – Hi p nh t m t lòng m t ý v i Chúa

4 – Ra kh i mình - Vui nh n ý Chúa trong hi n t i

3 – Hoàn thi n luân lý (nguy c ch quan)

2 – Th ng t i nh

1 – Th ng t i tr ng

Ta có th hình dung l trình y nh nh ng vòng tròn
ng tâm có c a t ngoài vào trong, ho c thành ng
xo n c c a hoàng thành C Loa ho c, h ng v hôn l
tâm linh gi a Thiên Chúa và linh h n, c ng có th hình
dung ó nh nh ng vành kh n c a cô dâu và chú r trong
ngày c i.

2. NÉT NG D NG GI A HO T NG VÀ CHIÊM NI M

Quy n Lâu ài N i Tâm là sách giáo khoa d y kinh nghi m c u nguy n sâu xa cho các n an s . Tác gi là m t n an s ã mi t mài ho t ng lo thi t l p các an vi n Cát Minh c i t . Khi trình bày v nh ng ng i b d ng l i d y c xá th ba, tác gi minh h a b ng hai nhân v t ngoài i. Chi ti t này cho th y, trong m t tác gi , quy n sách không dành riêng cho các n an s nh ng chung cho m i tín h u mu n ti n b c trên ng tâm linh, không phân bi t nam n , già tr , chiêm ni m hay ho t ng. d hi u, ta hãy i t kinh nghi m thu n nhân lo i c a c Kh ng T .

1. KINH NGHI M C A C KH NG T

c Kh ng T (551-479 tcn) ã k l i nh ng b c ti n c a mình nh sau: “Ta m i l m tu i ã chí vào vi c h c; ba m i, ã v ng; b n m i, ch ng còn nghi ho c; n m m i, bi t m nh Tr i; sáu m i, vâng theo m nh Tr i; b y m i, tâm ta có mu n i u gì c ng ch ng h sái phép.” (Ngô th p h u ng , nhi chí vu h c; tam th p nhi l p; t th p nhi b t ho c; ng th p nhi tri Thiên m nh; l c th p nhi nh thu n; th t th p nhi tông tâm, s d c b t du c)⁵.

⁵ Lu n Ng , Quy n I, II, 4, Nguy n V n D ng d ch, trong “ i C ng Tri t H c S Trung Qu c” c a Phùng H u Lan, nxb Thanh Niên, 1998, tr. 62)

- 70: tông tâm/ hòa nh p v i tr i
- 60: vâng m nh tr i
- 50: bi t m nh tr i
- 40: hòa v i khách quan
- 30: có l p tr ng
- 15: h c

c Kh ng T ã có m t cái nhìn nào ó v Thiên Chúa. Ông ón nh n m nh Tr i cách bình an (tu i 50 và 60) và ã t t i ch ng c m v i ý Tr i (tu i 70). Tuy nhiên, khi vi t l i y có th c Kh ng T ch a bi t n s hi p nh t v i Thiên Chúa trong yêu th ng h nh phúc. C ng có th r ng ông ã c n hi p nh t này nh ng vì s làm r i lòng ng i nghe, ch a s c hi u n i, nên ông không nói ra. Khi l p ngôn, ông cân nh c t ng ch , ph n không nói mênh mông g p b i ph n nói ra, ta khó óan c.

	7 – Hi p nh t trong tình yêu
	6 – êm tâm linh
70: tông tâm/ hòa nh p v i tr i	5 – Hi p nh t m t lòng m t ý v i Chúa
60: vâng m nh tr i 50: bi t m nh tr i	4 – Vui nh n ý Chúa trong hi n t i
40: hòa v i khách quan	3 – Ra kh i mình
30: có l p tr ng	2 – Th ng t i nh
15: h c	1 – Th ng t i tr ng

Kho ng tr ng hai ô trên cùng phía c Kh ng T cho th y s khác bi t n i cái nhìn c a hai bên v Thiên

Chúa. Vì kinh nghiệm chia sẻ trên đây, các Kitô hữu Tin
chính mà tôi giác thấy mà Thiên Chúa có ngôi vị đang
đi hành vị trí. Đó là sự hiệp nhất ông vị và vị
Ngài là hiệp nhất trong một lòng máu. Chia sẻ cùng một
ý muốn với Thiên Chúa, ông trở thành bậc thầy của muôn
đời, thành một nhà giáo vị vị không thể là nhà thờ.
Còn Thánh nữ Têrêxa Avila đã nhận biết Thiên
Chúa của Kinh Thánh, ông yêu nhân loại và mình ông
chúng ta hãy nhận biết yêu con (x. Is 49,15), hãy nhận biết yêu
vị (x. Hs cc. 1-3), cho nên còn có lời kéo vào vị hiệp
nhất với Thiên Chúa trong tình yêu và đã là một nhà thờ
của Giáo hội Công giáo.

tiến vào hiệp nhất, cần biết có tiến gì hiệp
nhất. Nho Giáo chính là biết sự sống (thiên nhân
tạo dựng) giữa trời và người như người cha biết sự hiệp
nhất với Thiên Chúa. Sự hiệp nhất với Thiên Chúa không
chỉ là sau, trong cõi đời này, mà đã khởi ngay đời
này: *“Hãy làm như Thiên Chúa làm như anh em.
Cành nho không thể tự mình sinh hoa trái, nếu
không gắn liền với cây nho, anh em cũng thế, nếu không
làm như Thiên Chúa. Thiên Chúa là cây nho, anh em là cành. Ai
làm như Thiên Chúa và Thiên Chúa làm như người, thì người
sinh nhiều hoa trái”* (Ga 15,4-5). *“Ai yêu mến Thiên Chúa, thì sẽ
làm như Thiên Chúa. Cha Thiên Chúa yêu mến người. Cha Thiên Chúa và
Thiên Chúa yêu mến và làm việc người”* (Ga 14,23). *“Con
trong Cha và Cha trong con, họ hoàn toàn nên
một”* (Ga 17,23)

nhập nhất với Thiên Chúa chính thánh công đời
tôn giáo chính là sự hiệp nhất, bất phân. Hãy nhận
thấy, như vòng tròn nhận biết tiến vào hiệp nhất với Thiên

Chúa c ng là nh ng t thanh t y t ngoài vào trong, càng lúc càng tri t .

c Kh ng T m i ngày xét mình ba l n t thanh luy n mình. N l c thanh t y ch ng (t nguy n) ã giúp ông t t i m t trong nh ng nh cao nh t mà s c ng i có th t t i.

3. T NG QUAN GI A NGH THU T VÀ TÂM LINH

1. T thiên nhiên n Thiên Chúa

Nhi u nhà th có m t cu c s ng hi p nh t chan hòa v i thiên nhiên v tr . H ch a c m nh n c Thiên Chúa nh ng ã say mê v i nh ng bóng dáng c a Ngài n i các th t o muôn hình muôn v . C th nh Tr ng Trình Nguy n B nh Khiêm x a hay nh Tr nh Công S n g n ây. N u Tr nh Công S n c n c m nh n Thiên Chúa Tuy t i, h n chúng ta ã có thêm c nh ng tác ph m có n i dung nh Rabidranath Tagore. Nhà th n này tr c giác th y Thiên Chúa Tuy t i Chí Thánh nh m t v vua nhân ái và v ch nhân i i áng kính m n, và th ông toát ra s hi p nh t m c y.

Ph n HMT, ã c lãnh bí tích thánh t y tr nên con cái Thiên Chúa và ngay t t m bé, nh h c giáo lý Kinh Thánh, ã nh n bi t Thiên Chúa y yêu th ng là Thiên Chúa duy nh t trong ba ngôi v phân bi t là Cha, Con và Thánh Th n. Vì th , khi anh c l o i cu n vào n hi p nh t v i Thiên Chúa, thì y không ph i là Thiên Chúa c a Kh ng T hay c a Tagore nh ng là Thiên Chúa c a Kinh Thánh, c ng nh Têrêxa Avila.

Trong bài “Quan ni m th ”, HMT vi t: “Ng i tri

k c a thi s ph i là m t b c cao quý, toàn tài, toàn n ng, m t ng mà thi s nh n l y nh là h t c m i s – ng y là c Chúa Tr i. Thi s ch có th trút h t h n tình v i c Chúa Tr i, k l h t ni m au th ng v i Ng i, dâng cho Ng i nh ng bài th sáng láng, anh hoa, th m i là mẫn nguy n. Vì c Chúa Tr i ã t o ra th th gian này, nh ng thi s là ng i khao khát vô t n, c nh t nh h ng cái th trên m i cái th khác n a. Ch có c Chúa Tr i m i làm v a lòng thi s . Cho nên t t c thi s trong i ph i quy t , ph i i kh i m ch th c Chúa Tr i.” (PC -1, tr. 180)

2. Biên thù huy n h c gi a tâm linh và ngh thu t

V t ng quan gi a thi ca v i huy n h c t nhiên c ng nh huy n h c Kitô giáo, Giáo s Th Tâm Nguy n Kh c D ng chia s nh sau:

Trong giáo trình v duy th c lu n, tôi c ng i t tri giác lên tri th c th n hi p. Kh i s là tri giác r i n tri th c khoa h c th c nghi m, t i tr c giác c a nhà ngh s , th n bí t nhiên ngo i giáo (Hy L p, n), cho t i th n bí Kitô giáo.

ây không t v n h n thua cao th p, nh ng n u h i ai là ng i am hi u c b n ch t c a v tr h n, thì theo tôi, cao nh t là các nhà th n hi p Kitô giáo, r i n các nhà th n hi p ngoài Kitô giáo, t i p n là các ngh s , r i m i n các tri t gia, các nhà khoa h c và th p nh t là tri giác.

Tâm h n các b c thi hào, khi th t lên ti ng t lòng c a h tr c cái p, u nói lên c ph n nào b n ch t c a nhân sinh c ng nh c a v tr . H mon men t i biên thù h c a cái bi t t nhiên và cái bi t huy n h c gi a con ng i v i v tr , v i tha nhân, v i nhân lo i.

Khi c m i tham gia th c hi n cu n phim i mình, nh c s V n Cao ã xin m t c nh qu d i chân th p giá nh ng ng i ta không ch p thu n. C b o: “N u tôi không hi u alleluia ngh a là gì,

thì ã không có bài Làng Tôi”⁶, nói cách khác, nh c c a c ch u nh h ng âm nh c và c tin Công giáo.

Trong ca t c a Tr nh Công S n, nhan nh n nh ng hình nh rõ là m p mé biên thùy huy n h c. Huy C n c ng th . Hu ng h nh ng ng i nh Tagore.

Ng c l i, m t cách r t t nhiên, nhà huy n h c (Kitô giáo ho c ngoài Kitô giáo) luôn có nét c a tâm h n thi s . Nh v i thánh Phanxicô thì trong c v tr , hình nh nhìn b t c v t gì Ngài c ng u th y th p thoáng bóng dáng Chúa Giê-su. Ví d th y t ng á thì Ngài ngh n T ng á Góc T ng, th y con sâu b chà p thì Ngài ngh n Chúa Giê-su, c mô t qua hình nh ng i tôi trung trong Isaia nh m t con sâu hèn m n. Theo Giáo s Cao Xuân H o, o n Tin M ng v Chúa Giê-su và ng i ph n ngo i tình (x. Ga 8,1-11) là m t nh cao không nh ng v o lý Kitô giáo mà c v c u trúc v n ch ng và ngh thu t.

o c Kinh c ng v a là m t bài th v a y tính huy n h c. Bát phúc (x. Mt 5,3-11) c ng th . Sách Isaia và m t s sách tiên tri khác trong C u c u y nh ng bài th mang t m vóc ngh thu t. ó là ch a nói t i Thánh v nh hay Di m ca...

Nhà th n h c Von Ur Balthasar có xu h ng l y cái p (M) làm d u ch c a Thiên Chúa h n là cái th t và cái t t (Chân và Thi n), nh t là n i Kitô giáo. V m t Thiên Chúa d i góc nhìn Chân và Thi n, có l các tôn giáo khác và các n n minh tri t khác u ã nhìn th y. Ch riêng Kitô giáo m i ào sâu Thiên Chúa là Tình yêu (x. 1Ga 4,8.16) và là V p. Tình yêu g n li n v i cái p. C tình yêu l n cái p (duyên dáng) u mang tính cho không, vô v l i.

Tóm l i, tâm h n ngh s mon men t i th n bí, và tâm h n th n bí mon men t i biên gi i c a ngh thu t.⁷

⁶ Xem bài “M t gi v i nh c s V n Cao” c a Tr ng Th p T trong báo Hát Lên M ng Chúa, s 1, n m..., trang....

⁷ Trích t li u g i tác gi (TTT)

Dựa trên bảng niên biểu Hàn Mặc Tử⁸ và trình tự ghi chép thi u Thơ Hàn Mặc Tử⁹, ta có biểu đồ các tác phẩm và quá trình có thể thấy các bước tiến nhanh chóng trên đường tâm linh (xin chú ý lên):

6. Tâm linh hiện thành khi t (1940)
5. Cơm Châu Duyên và Quên Tiên Hi (1939)
4. Xuân Nh ý và Thơ Thanh Khí (1939)
3. Sau Thơ hay Thơ iên (1938)

1937: *Biết rõ mình mình b nh phong, c t t th t và xa lánh b n bè.*

2. Gái Quê (1936)
1. Thơ báo - L Thanh thi t p (1931-1935)

em i chi u, ta có:

<i>Kh ng T</i>	<i>Lâu ài N i Tâm</i>	<i>Hàn Mặc Tử</i>
	7 - Hi p nh t trong tình yêu	Tâm linh hiện thành khi t
	6 - êm tâm linh	Cơm Châu Duyên, Duyên K Ng và Quên Tiên Hi
70: tông tâm/ hòa nh p v i tr i	5 - Hi p nh t m t lòng m t ý v i Chúa	Xuân Nh ý và Thơ Thanh Khí
60: vâng m nh tr i	4 - Vui nh n ý Chúa trong hi n t i	
50: bi t m nh tr i		
40: hòa v i khách quan	3 - Ra kh i mình	Sau Thơ
30: có l p tr ng	2 - Thơ t i nh	Gái Quê
15: h c	1 - Thơ t i tr ng	Thơ báo - L Thanh thi t p

⁸ Nguyễn Toàn Thắng, trong Hàn Mặc Tử, V Tác Giả Và Tác Phẩm, NXB Giáo D c 2002, trang 36-42

⁹ Phan C , Hàn Mặc Tử, Tác Phẩm, Phê Bình Và T ng Ni m, NXB V n H c 202 , trang 189-334

Ch h n ba n m, b c ng tâm linh c a ng i giáo dân HMT 28 tu i v t xa m t ng i 63 tu i ã kinh qua 7 n m tí u ch ng vi n, 8 n m i ch ng vi n và g n 35 n m trong tác v linh m c, k c 7 n m gi i mài tâm linh trong các tu vi n Cát Minh.

Có bí m t nào ây?

Xin th a ngay, HMT ã có c b c tỉ n nh y v t không do sáng ki n hay s c riêng c a anh nh ng do s c m nh ào t o c a Thiên Chúa, ng u ái thanh luy n anh qua kh au th xác và tinh th n; ng th i c ng do b i anh ã không h h p hồi tí nào tr c nh ng g t gi a c a Ngài.

B c nh y v t ra kh i mình không d tí nào. Ph i nói là nó v t quá s c ng i. Nh ng n l c t nhiên th ng không s c th c hi n cu c nh y v t, c n ph i có n Chúa.

May thay, song song v i s thanh t y ch ý và tr c khi m i ng i n l c t thanh t y, chính Thiên Chúa ã có m t ch ng trình giúp ng i y c thanh t y có th c a vào hi p nh t v i Ngài. Ngài thanh t y v t h c i u h mong ch . T a nh ng i ta n u ch y qu ng, luy n s ch h t nh ng t p ch t h ng l y quý kim tinh ròng. Cu c thanh t y này là sáng ki n c a Thiên Chúa nên c các tác gi huy n h c Kitô giáo g i là cu c thanh t y th ng (v phía con ng i), n i rõ n i hai vòng tròn th ba và th sáu c a ng vào n i tâm.

Trên l trình tâm linh, b c nh y v t giai o n ba r t quan tr ng, mang tính quy t nh, t a nh thách v t V môn trong truy n thuy t cá hóa r ng. “Theo truy n thuy t, th ng l u sông Hoàng Hà bên Trung

Qu c, có m t m m á nh hình cái c a; khi vua V nhà H tr thu , ã c phá m m á này cho r ng thêm ra, nên g i là V môn [c a vua V]. V môn có sóng d , hàng n m vào ti t tháng ba, cá chép t p trung n ây thi v t V môn, con nào v t qua c thì hoá r ng. T ó, c a V th ng c ch ch n tr ng thi và ai thi c ví nh cá v t qua V môn.” (<http://tudien.xalo.vn>).

4. B C NH Y QUY T NH V MÔN

G ng m u c a các thí sinh, “v n th s bi u”, b c th y c a muôn th h , ã v t qua V môn. Vì th , ông luôn luôn có thái an nhiên, ung dung t t i c a m thi n nhân ng o ch không nh m g m v cay ng c a cu c i nh nh p r u.

Có th c Kh ng T còn có nh ng kinh nghi m v t trên tòng tâm mà không nói ra. Ông ch nói ông ã t t i tòng tâm nh ng không nói làm sao t c. R t có th vì không n môn sinh n n lòng b cu c mà ông không chia s .

Trong th c t , t m g ng và l i d y c a ông ã giúp bi t bao môn sinh, c nh ng ng i chân l m tay bùn, ã khao khát hóa r ng và ã tìm n V môn. Có c v ng bi n thành r ng ã là i u r t áng khích l . Tìm t i c V môn d thi ã là m t thành t u r t áng k . N u ã t i c V môn r i l i tháo lui thì th t áng t i c.

Bí m t V môn là con cá ph i ch t i, ph i l t xác, con r ng m i có th hình thành. c Kh ng T ã l ng l i qua m t cái ch t gi a i th ng, ã c n thanh t y th ng c a vòng th ba. M t àng ông c các vua quan tr ng v ng nh ng àng khác, nh ng xu t c a ông ch

c h ón nh n n a v i. Qu là m t th t b i tinh t mà h t s c sâu xa và não lòng. Th nh ng ông ã vui lòng ón nh n th c t y nh m nh Tr i. Chính khi ông vui nh n cho thiên m nh phá v k ho ch c a riêng ông thì k ho ch Tr i dành cho b n thân ông ã thành t u. Dù ch a h nh n bi t Chúa Kitô, ông v n áng c các Kitô h u m n yêu và h c òi nh m t i thánh. Không ph i ông ã tìm th y kho tàng r i t nguy n bán h t c nghi p mua th a ru ng có kho tàng y (x. Mt 13,44) nh ng ông b ai ó gi t m t m u bánh th a trên tay r i thay vào ó b ng kh i ng c (x. Mt 13,45-46), ch vì ông b ng lòng khi b gi t m t mà không h than trách. Khi nhìn s ng kh i ng c trên tay là chính s s ng m i c a mình, h n ông ã t nh : “ c l i lã i c th gian mà h ng m t chính mình, nào ích l i gì?” (Mt 16,26)

c Kh ng T ã i qua cái ch t l ng l nhi u n m tr c khi nh m m t xuôi tay. Có th ông c ng bi t ó là chìa khóa c a V môn nh ng không v i nói t i cái ch t môn sinh không r i kh i V môn. Ông mu n h yên n l i ó, “an ph n th th ng”, và r i n m t lúc b t ng , nh cái ch t, h s c ai ó m qua V môn, không c n nh y.

Nh ng ai ch a t i V môn hay ã ào thoát kh i V môn, không còn khao khát hóa r ng, thì cái ch t th lý v n ch a . Bên kia cái ch t y h còn ph i c thanh luy n h t m i v n v ng t c n i khao khát duy nh t và h t s c n ng nân là khao khát nên gi ng Thiên Chúa hi p nh t v i Ngài.

2400 n m sau c Kh ng T , m t thi u n hoàn t t cu c i lúc 24 tu i (Thánh n Têrêxa Hài ng Giêsu) ã không ng n ng i mách cho cu c i bi t chi c chìa

khóa n gin v t V môn: m t cái ch t h ng ngày. Nghiã là, Chúa Giêsu Kitô ã c u chu c nhân lo i b ng cu c V t Qua m i, t c là cái ch t và s s ng l i c a Ngài, và cho ng i Kitô h u c nên gi ng Ngài không ch n i cái ch t cu i i mà còn c n i nh ng cu c v t qua nho nh gi a i th ng, t c là ch t i t ng chút v ý riêng, vui nh n m i b t ng và trái ý h ng ngày.

Cái ch t h ng ngày giúp hoàn t t giai o n th ba và a nhanh t i giai o n th sáu. Ch t h ng ngày, t c là s n lòng cho Thiên Chúa t c l t t ng chút m t trong hi n t i. Ngày l i ngày, con sâu chuy n mình và m t lúc nào ó s hoàn toàn trút b c hình hài c tr thành con b m. N u c n nh n c a V môn, ch t r i ta s hóa r ng. N u m nh n c cái ch t h ng ngày, ta s có c may c a HMT, h ng c Xuân Nh Ý ngay trên cõ i này. Và r i, gi a vô vãn cu c thi r t nh c a i th ng, b t ch t m t áp án úng nào ó (có th là m t l n tha th , m t l n t b ý riêng) ã thành gi t n c y ly, khi n ng i ta c hóa r ng ngay bên này c a V môn.

5. KINH NGHIỆM HÀN M C T

Tr c khi m nh n cái ch t h ng ngày c a giai o n th ba, HMT ã hoàn t t giai o n th nh t và th hai.

Cu c thanh t y giai o n m t và hai

vòng th nh t, nh ng ng i thi n chí t thanh t y nh ng t i l i s ng s ng; sang vòng th hai, h t thanh t y nh ng t i l i nh . HMT ã v t kh i vòng th hai nh

th nào?¹⁰ Nh c n nh n nh c a V Ng c Phan và Hoài Thanh cho r ng t p *Gái Quê* c a HMT thiên v d c tính, ng Tì n ph n bác:

“M t ng i ch xin hoa n ng và lòng ni cô thì d c tính ... i t i âu? Tôi xin gi i thích thêm v i m này:

*M i l n lên tr ng ã th n thò,
Th m nh tình ái c a ni cô.*

T i sao tr ng l i ph i th n thò? Th n thò là cái c m giác c a A am và v khi óng kh che thân lánh m t c Chúa Tr i (St 3,7-8) sau khi n trái c m. A am th n thò vì ã ph m t i. Còn tr ng vì c gì ph i th n thò nh t là khi m i l n lên? S th n thò c a thân th ó, chúng ta ã th a k c a A am, cho nên tôi m i nói không khí r o r c trong *Gái Quê* là di s n c a nguyên t i...

---

¹⁰ Cu c chi n u th ng t i nh :

“Tình c m – hay c m h ng – v i d c tình khác nhau nhi u. Tình c m là s thanh b ch h n nhiên, không m t chút gì b n nh , t i l i, còn d c tình là c m t s ham mu n phi th ng, ra ngoài i u r n c a c Chúa Tr i” (Quan ni m th , PC -1, t. 178)

Vì ch ng t t c v ngâ y th
Quy n r mê h n c a gái t
Ch l nên tình trong s ch c
Là nh ng l ng c nh trong m .

Tôi ch yêu em nh th này
Luôn bây gi v i mãi sau â y
Lòng tôi á y náy trong khi gió
R r bên tai chuy n n c mây...
(N c Mây, 21-28)

HMT nh c n tình ái c a ni cô hay đa th t c a nà ng dâu g i lên cái vô t i c a mình trong m t th gi i ã h h ng vì nguyên t i mà mình ph i gánh ch u.” (PC -1, tt 406-407)

Ta hãy nghe l i HMT tâm s v i Bùi Tuân: “Bao gi tôi c m th y mình au n, trong xác th t và trong tâm h n, và nh t là tôi th y mình bình t nh trong s ch thì m i làm ra nh ng bài th o h nh. Không ph i lúc nào mình c ng làm c l i th y.”¹¹

Cu c v t thoát giai o n ba

T i đây c xá th ba c a L NT, nh ng ng i thi n chí t thanh t y c nh ng khuỵ t i m và b t toàn nho nh . ang khi h n l c nh v y, Thiên Chúa y cu c thanh t y i xa h n. Ngài g i n nh ng i u b t ng và trái ý, nh ng th thách l n. Ch ng h n m t ng i v a vi t xong m t quy n sách dày thì b h a ho n h y s ch, c b n in th cu i cùng l n nh ng phác th o và t li u nh t nh nh t bao n m. Th t ng t ng kho ng cách và tác đ ng c a hai ph n ng trái ng c. i u gì x y ra n u ng i y than tr i trách t, ph n u t ph n kháng Thiên Chúa? Và ng c l i, i u gì x y ra n u sau m t phút thoáng bu n, ng i y t nh : Có l th l i hay, có th mình m i ch u vi t l i quy n sách cho th t ng n g n, v a xuyên su t v a sáng rõ đ hi u h n. Bao n m ông c ph i nứ l y khuôn kh c , không thoát ra c, nay nh công trình b h y di t, ông m i th t s t do vi t c quy n sách th t m i, g n nh và thanh thoát, em so v i quy n c khác nào b m sánh v i

---

¹¹ Bùi Tuân, N a êm i Tìm Hàn M c T , nguy t san Vinh S n (Hu) s 22, ngày 1-2-1951, tr. 7 (Trích l i theo Lê ình B ng, Mi n Th Kinh C u Nguy n, Nxb Ph ng ông 2009, tr. 215).

sâu. “N u h t lúa gieo vào lòng t mà không ch t i, thì nó v n tr tr i m t mình; còn n u ch t i, nó m i sinh c nhi u h t khác.” (Ga 12,24)

Thái tr c ch em l i ng cay th t v ng. Thái sau m ra m t chân tr i hoàn toàn m i. Tác gi không th nào hân hoan tr c s m t mát quá l n nh ng cùng lúc ông c m nghi m c m t an i l n: nh t nh quy n sách vi t l i s hay h n tr c nhi u. ây c ng là i u Thánh n Têrêxa Avila nh c n khi mô t vòng th ba trên ng vào Lâu ài N i Tâm (3C 2,10): n an i là i u khác v i s hoan l c tâm linh, ng i ta có th c an i c khi không h c m th y ng t ngào hoan l c.

ng ngh r ng ng i th hai là m t k bi quan: cam lòng, ành ph n. Thái “c ng ành” hay “cam ch u” che t i chân tr i, khi n cu c i thành m m, ng c v i thái c a c Kh ng T là “thu n theo ý Tr i”, m ra m t chân tr i t i sáng.

ây c ng là thái c a HMT. Tác gi Tr ng Miên vi t: “Cu c i c a HMT là c m t bài th ghê g m rùng r n, có m t không hai trong nh ng thi s ông tây. Th n tai h a ã gieo vào chàng m t ch ng b nh tàn ác trong lúc thi s r i xu ng cõi i b v , b ng và l lũng.” (PC -1, t. 357). Th nh ng, xin hãy m PC -2 và c dòng ch ngay chính gi a trang 38, th t gãy g n nh nhàng nh ng h t s c qu ng i khi n ta l ng ng i i n u không b t khóc. “1937:... bi t rõ mình m c b nh phong, c t t th t và xa lánh b n bè”. Mãi sau khi anh ch t, ph n l n tác ph m c a anh m i thành mây khói nh ng ây còn kinh kh ng h n ngàn l n: b nh phong n a u th k 20! Ch ng khác gì m y v i b nh phong th i C u c và th i Chúa Giêsu,

kinh kh ng n n i b coi là d u hi u c a s b k t án và khai tr .

Thêm vào ó còn có th thách sâu th m i v i m t ng i tr là ngõ c t trong tình yêu ôi l a. c gi có th xem ph n tác gi ng Ti n nói v au th ng trong cu c i HMT (PC -1, tt. 409-415).

Trong bài “Hàn M c T và s i p c a nhà th ”¹², Bùi Tuân vi t: “Bàn v HMT trong lo t bài “Thi ca c n i và n i lòng thành th c”, ông Lê Tuyên – giáo s tr ng i h c S ph m Hu – t h i, n u au th ng là hi n th c c a cu c i, n u au th ng g n bó v i chúng ta trong t ng nh p s ng, lay ng chúng ta trong nh ng c n th c t nh xót xa thì ph i ch ng au th ng ã hàm ch a m t ý ngh a huy n nhi m. Ông cho r ng s d chúng ta ch a bao gi l nh h i c ý ngh a huy n nhi m c a au th ng là vì “chúng ta ch a bao gi h ng thú au th ng mà trái l i ch là nh ng k ch y tr n au th ng. Vì ch y tr n cho nên m i b vâ, vì tr n i âu cho thoát kh i cu c i au kh . Cho nên v n c a con ng i, không ph i là tr n kh mà ph i tìm trong s th ng kh ý ngh a c a i mình. Th y c au th ng và s ng h nh phúc trong au th ng, tôi ngh ch có Hàn M c T ”.¹³

Mai ình ch là ng i bên c nh nh ng ã ph n ng tr c nh ng chuy n y b ng nh ng l i “c m gi n”:

¹² Th b n chép tay hi n do Lê ình B ng gi . Ph n k t c a bài này c in trong Lê ình B ng, Mi n Th Kinh C u Nguy n, Nxb Ph ng ông 2009, tr. 323-326.

¹³ Lê Tuyên, “Thi ca c n i và n i lòng thành th c: Hàn M c T ”, i h c S ph m Hu . T p 2, niên khóa 1961-1962 (Trích l i theo Lê ình B ng, Mi n Th Kinh C u Nguy n, Nxb Ph ng ông 2009, tr. 324-325).

*Em mu n phá tan c t tr i
Cho lòng nh b t n i bi ai
Th ng Anh càng th y c m tr i t
Gieo b nh nan y h i ng i. (PC 1, t. 366)*

ang khi ó su t t p au Th ng, 48 bài th , ta không h th y HMT th t ra m t t nào mang ý ngh a phi n trách. Anh qu ng i vui nh n m nh tr i. Anh ra kh i mình. Anh không gi u di m b o b nh, không l a d i ng i khác nứ kéo cu c s ng th a thêm ch c lát. Anh l p t c t lo i mình kh i xã h i kh i gây h i cho ng i xung quanh. “Nh ng phút sáng láng nh hôm nay, soi sáng linh h n tôi, và gi i thoát cái “ta” c a tôi ra kh i n i giam c m c a xác th t...” (Ch i gi a mùa tr ng).

Và phút ch c, ta th y x y ra phép l c a s t b : th c a an bình và là th gieo an bình. ang khi m i ng i ch nhìn th y m t trái nham nh c a t m th m, nhà th c n v t kh i th gi i này, nh y vào m t cõi khác, nhìn th y tuy t tác phía m t ph i t m th m. Anh c n nhìn m i s t cõi v nh h ng và k l i cho chúng ta, nh ng ng i ang s ng cõi i t m b . Xem l i t a “ au Th ng” (PC 1, 159-160)¹⁴.

70 n m qua, không thi u ng i ã mô ph ng ngôn t , âm i u và hình nh c a HMT, l m khi h t s c tãi tình, nh ng ch a th y ai có câu nào t n tai v i th i gian. ang khi ó, sau ba ph n t th k , th HMT c l i l n ý v n không m t chút c mòn. Vì âu? Vì m u ch t hoàn t t giai o n th ba là s khiêm nh ng. Trong h i ký v nh ng ngày cu i i HMT, ông Nguy n V n Xê vi t:

¹⁴ C ng có th ví nh b c nh y t th c sang th m i. Xem “Không nên có lu t th m i” c a HMT (PC -1, tt. 148-149)

“Trên ng tr v nhà th ng, v a i tôi v a suy ngh v Trí, v s khiêm nh ng c a Trí là t ngày vô cho n ch t, Trí ch a h nói m t ti ng Pháp v i b t c m nào. Lúc nào tôi c ng là ng i thông ngôn” (PC -1, tt. 380-381).

Khiêm nh ng ây không ph i là v t t n bên ngoài nh ng là s “hi n lành và khiêm nh ng trong lòng” (Mt 11,29). H c khiêm nh ng v i Chúa Giêsu là h c s xóa mình tri t n m c t h y (x. Pl 2,6-8). Nh th , giai o n ba g n li n v i giai o n sáu. ho àn t t giai o n ba, ta c n h ng t i giai o n sáu, khao khát nên gi ng Chúa Giêsu trong nghèo hèn, b cô n, b b r i, b s nh c. Làm nh th là ta ang ong cho Chúa nh ng u th t y và Chúa s tr l i nh ng u tràn y g p b i (x. Mc 4,24). Theo h ng y, v i chút kinh nghi m h ng d n các linh h n qua s v linh m c, tôi có th xác quy t r ng: b t c thi s nào càng thêm khiêm nh ng thì th s càng hay, cái hay t n Chúa.

Qu nh l i Chúa Giêsu ã h a: “Th y b o th t anh em: Ch ng h có ai b nhà c a, anh em, ch em, m cha, con cái hay ru ng t, vì Th y và vì Tin M ng, mà ngay bây gi , i này, l i không nh n c nhà c a, anh em, ch em, m , con hay ru ng t, g p tr m, cùng v i s ng c ãi, và s s ng v nh c u i sau.” (Mc 10,29-30)

ón nh n th thách và s n sàng t b t t c d n thân theo Chúa, nhà th HMT c a chúng ta c g p tr m và còn h ng p tr m, b i l anh c l i lên m t t m cao hoàn toàn m i. Ch ng h n, t tuy n t p au Th ng tr i, HMT v n nh c nhi u n ph n nh ng cái nhìn c a anh hoàn toàn thanh thoát: Khác v i Beaudelaire, “trong khi làm th , Trí ã t n h ng nh ng phong v c a nh c, c a hoa, c a tr ng, c a

gái m t cách vô t i... Tình c m là s thanh b ch h n nhiên, không m t chút gì b n nh , t i l i; còn d c tình là c m t s ham mu n phi th ng, ngoài i u r n c a c Chúa Tr i...” (Quan Ni m Th).

Càng vô t i, ng i th càng có c m th c sâu xa v t i:

*Tôi van l n th m nguy n Chúa Giêsu
Ban n xu ng cho mùa xu n hôn ph i.
Xin tha th nh ng câu th t i l i
C a bàn tay thi s k lên tr ng.*

(êm xuân c u nguy n)

Nghe hai ti ng “t i l i”, nh ng u óc v luân lý d v v i ra nh ng chuy n gì ó có l x u xa ghê g m l m. H khó mà hi u c tâm th c m t ng i ã t t i ch t n h ng phong v c a m i s m t cách vô t i. Ph i là nh ng ai ã rung ng mãnh li t tr c tình yêu c a Chúa C u Th Giêsu và tha thi t khát khao áp l i m i hi u c cái t nh c a tình yêu, ch m t s su t r t nh c ng vô cùng áy náy v i ng mình h t s c yêu m n.

Trong C u c, ngôn s Isaia ã có m t c m nghi m kinh hoàng v s thánh thi n c a Thiên Chúa (x. Is 64,5). V i tâm h n Tân c, khi ã yêu m n Thiên Chúa cách t nh , ng i tín h u không kinh hoàng tr c s thánh thi n nh ng kh au vì nh ng i u nh m n xúc ph m n Tình Yêu.

Nói v cu c v t thoát c a HMT, Nguy n M ng Giác vi t: “Giêsu Christ ã ch u au kh , ã ch u ch t c u

chủ tịch nhân loại. HMT đã chủ trương hi vọng
nghĩa của anh, tôi vẫn lên cõi trời.”¹⁵

Tuy nhiên, không chỉ có thế. Hàn Mặc Tử đã tâm sự với
Bùi Tuân: “Tôi đã nhivấn ra nhiệutp thivấn tôn giáo.
Trong thi giivấn cta ch a ai nghivấn vi c em chuy n Sinh
Nh t, truy n Ph c Sinh làm thi . Đó là nh ng tài li u
không còn gì thú v b ng.”¹⁶ Hình tôi r t ng c nhiên khi
c li y, t h i t i sao nhà th nh c t i m u nhi m Giáng
sinh và Ph c sinh mà không nh c t i s Th ng khó và cái
Ch t c a Chúa? Nay thì tôi m i hi u: m t khi ã i quá n a
êm, ta không còn nghivấn bóng t i vậ ph mà ch h ng
t i h ng ông.

Câu tr i i c a chính nhà th

c gi không ngh r ng tôi ang tìm cách
ch ng minh m t h c thuy t, tôi xin phép c trích d n
bút tích c a chính HMT. Nhà th v a rao: “ai mua tr ng
tôi bán tr ng cho” thì ã v i vàng ính chính: “không,
không, không, tôi ch ng bán hòn tr ng... tr ng vàng tr ng
ng c bán sao ang.” Nhà th ã t ng ghép tên nh ng ph
n mình yêu m n vào các câu th cách th t tài tình, thì
ây th thu t c a anh c ng t ng t . “Hòn” và “ng c”
c ng v i ý t ng n i tri t th hai c a bài th cho th y anh
ang nói v hòn ng c N c Tr i: “Nô òi Trô òi laĩ cuõg
gioág nh chuy n m i th òng gia r i tìm ngoi r ep. Tìm

¹⁵ Nguyễn M ng Giác, Tình và o trong th Hàn Mặc Tử . Luận v n t t
nghĩ p i h c S ph m Hu , 1963 (Trích l i theo Lê ình B ng, Mĩ n Th
Kinh C u Nguyễn, Nxb Ph ng ông 2009, tr. 323)

¹⁶ Bùi Tuân, N a êm i Tìm Hàn Mặc Tử , nguyên san Vinh S n (Hu) s
22, ngày 1-2-1951, tr. 7 (Trích l i theo Lê ình B ng, Mĩ n Th Kinh C u
Nguyễn, Nxb Ph ng ông 2009, tr. 215).

“*Đi ôc mọi vieâ ngoïc quy ãi oâng ta ra rĩ, bán ta ãca ãnhô ãg gì mình coi maø mua vieâ ngoïc aý.*” (Mt 13,44-46) HMT ã g p c ng c quý c a N c Tr i và tr m i giá mua cho b ng c. Ng c quý vô cùng vô t n, tr giá nào ã n a v n r , dù ó là giá c a “l i ph r y” hay c a b nh phong cùi. Ngu n th anh b t g p là “Th m u nhi m”, v t trên m i th th , là chính Con Thiên Chúa nh p th trong lòng c Trinh N ra ãi làm ng i (x. Ave Maria, câu 35). mua s m Th m u nhi m cho ãi, anh s n sàng tr giá au th ng: “*Máu tim ta tuôn ra làm b c*” (Bi n H n Ta, câu 1).

Trong bài Quan Ni m Th g i Tr ng Miên, HMT vi t: “ c Chúa Tr i ã t o ra tr ng, hoa, nh c, h ng là cho ng i ãi h ng th nh ng ng i ãi u mê ph n nhi u không bi t t n h ng m t cách say s a, và nhân y chiêm nghi m l m u nhi m, phép t c c a ng Chí Tôn. Vì th tr hai loài tr ng v ng là thiên th n và loài ng i ta, c Chúa Tr i ph i cho ra ãi m t loài th ba n a: Loài thi s . *Lo i này là nh ng bông hoa quý và r t hi m, sinh ra ãi v i m t s m nh r t thiêng liêng: Ph i bi t t n h ng nh ng công trình châu báu c a c Chúa Tr i ã gây nên, ca ng i nh ng quy n phép c a Ng i và trút vào linh h n ng i ta nh ng ngu n khoái l c ê mê, nh ng r t th m tho, r t tinh s ch. B i mu n cho loài thi s làm tr n nhi m v th gian này, ngh a là t o ra nh ng tác ph m tuy t ãi u, l u danh l i muôn ãi, Ng i b t chúng mua b ng giá máu,* luôn có m t nh m nh tàn kh c theo ri t bên mình...” (Trích theo PC -1, tt. 178-180)

“Loài ng i hãy cảm n thi nhân ã ra bi t bao nhiêu ngu n máu l , ã t ng u ng m t ng cay trong khi mi ng v n t i c i s t s ng...” (L i t a Xuân Nh Ý:

PC -1, tr. 161-162).

Những lời trên đây của chính HMT giúp ta hiểu rõ
tỉ sao trước khi biết rõ mình bị bệnh phong (1937), anh
làm thơ rất hay, và sau khi biết về uy anh làm thơ cũng
hay, tỉ sao trước đó anh chỉ làm thơ thì là chính còn sau
đó anh làm nghiêng về thơ.

6. CHIÊM NI M GI A I TH NG

Khi đã bị bệnh Trĩ và vãng mệnh Trĩ, HMT
khiêm nhường lui về ẩn cư ngày. Bên ngoài
trước mặt của anh lúc này là lo tìm cách chữa bệnh. Dù rất
vô vọng, bệnh nhân và người nhà vẫn tìm mọi cách,
còn nước còn tát. Niềm mất niềm tin của anh về cái
công đã tràn ngập niềm tin này có thể rất chán
ngán mệt mỏi, tình trạng khô khan trong
cuộc sống nguy hiểm của anh. Thế nhưng, theo
Thánh Gioan Thánh Giá, cuộc thử thách chính là
(*sống khổ, êm khô khan hay êm giác quan thu hẹp*)
là điều cần thiết để tiến bước chiêm niệm, đây là bước
chuyển tiếp suy niệm lên chiêm niệm, là lúc mà bước
cải thiện tâm hồn (2Lên, cc. 13-14; 2 êm, cc. 8-9; L a
3,32-37). Các bài thơ trong tập *au Thơ* của anh phần
nào cho thấy những thử thách đã đem lại cho HMT
chiêm niệm:

- thích cuộc sống thanh tịnh,
- cảm nghiệm sự hiện diện của Thiên Chúa,
- không còn suy niệm theo cách thông thường, không còn
những phân tích triết lý, lời nói, chỉ tập trung vào
sự gặp gỡ Ba Ngôi Thiên Chúa.

Chính HMT kể lại một ngày bệnh tật của mình:

“L i c kinh, l i ngâm th , l i làm th , l i nh , l i n m.
Bu i t i khi n xong, c ng v a i b v a ngâm th m t
cách sung s ng nh t i. C ngày ch ngâm th và c
kinh là nhi u h n c . Ngày nào c ng nh ngày y, không
th y bu n l m, và ngày nào c ng mong m i m t cái gì...”
(PC -1, t. 413)

Trong bài “Quan Ni m Th ”, HMT vi t: “Thi s ã
ng t ng trong khi nu t h t khí v thanh tao c a mùa xuân
m, c a t t c nh ng l ng th c ng t ngào m v làm b ng
h ng báu, làm b ng nh c thiêng, làm b ng r u say, làm
b ng châu l . Song le mi ng l i c a thi s ra nh v n còn
nóng ran, v n còn khát khao thềm thu ng nh ng v t l
muôn i. C a th gian n m mãi ch a b a, ch a n, ch a
h hê chút nào. Thi s v n i tìm mãi, v n còn kêu rên th m
thi t, i n côi c m hoàn toàn. Trong i thi s , thi
s ã s ng cô c, nh ng ng i con gái r t xinh p c ng
không làm cho thi s vui ng, vì thi s nh n th y ng i
con trai c ng nh ng i con gái, u có m t tâm thu t nh
nhoi, t m th ng không h p v i tính tình thanh cao c a thi
s . Vì th thi s c kêu rên th m thi t là tìm m t ng i tri
k . Mà than ôi, không bao gi thi s tìm ng. Ng i tri k
c a thi s ph i là m t b c cao quý, toàn tài, toàn n ng, m t
ng mà thi s nh n l ynh là h t m i s - ng y là c
Chúa Tr i. Thi s có th trút h t h n tình v i c Chúa
Tr i, k l h t ni m au th ng v i Ng i, dâng cho Ng i
nh ng bài th sáng láng, anh hoa, th m i là mẫn nguy n.
Vì c Chúa Tr i ã t o ra th th gian này, nh ng thi s
là ng i khao khát vô t n, c nh t nh mu n h ng cái
th trên cái th khác n a. Ch có c Chúa Tr i m i làm
v a lòng thi s . Cho nên t t c thi s trong i ph i quy t ,

ph i i kh i m ch th c Chúa Tr i. Thi s không ph i là m t ng i th ng.” (Trích theo PC -1, tt. 179-180)

Trong bài Say Th , ba l n HMT l p l i:

Hãy qu l y nhìn xem cho s ng ã.

(Câu 13, 25, 48)

Chiêm ni m không ph i là t ng t ng nh ng là c m nghi m c a c u nguy n trong thnh l ng và chiêm ng ng. Chiêm ni m là ra kh i mình t p trung t t c vào Thiên Chúa. C ng theo Thánh Gioan Thánh Giá, chiêm ni m là lãnh nh n.

Qua tuy n t p *au Th ng*, ta th y n chiêm ni m không i ôi v i vi c làm th o. giai o n này HMT v n vi t th ình là chính. HMT là m t Kitô h u giáo dân và là m t Kitô h u tr . Anh ý th c trách nhi m Kitô h u c a mình nh ng anh không th hi n trách nhi m y nh ki u m t linh m c. Nh ng v n c a anh là c a m t b nh nhân và c a m t ng i tr (tình yêu l a ôi) – và anh s ng các th c t c a mình trong cái nhìn Kitô giáo. C ng ng quên r ng, trong cái nhìn Kitô giáo, tình yêu l a ôi là i u thánh thi n.

Trong ti u ph m cu i cùng, bài “H n Thanh Khi t”, HMT vi t: “Tôi nh ng mu n t m g i trong i d ng ánh sáng và tình yêu Thiên Chúa.”

HMT chiêm ni m chiêm ng ng Thiên Chúa và b t g p chính mình ch không ph i làm th . N u ai làm th ang khi c u nguy n thì s l c ng và ch thâu l m c nh ng bài th r t d . Sau khi chiêm ng ng Thiên Chúa, HMT v l i v i i th ng và có kh n ng nhìn nh ng v n n i c m c a anh – b nh t t và tình yêu – v i

cái nhìn t m t th gi i khác. T ó, anh vi t nên nh ng bài th khi n muôn i kinh ng c. C ng vì th , sang *Xuân Nh Ý* và *Th ng Thanh Khí* m i có nhi u th o.

“Cho mau lên! D n ánh nguy t vào ây... L i th ta s sáng tr ng nh th t b o. Tình c m ta s nóng ran nh m t tr i. Ý ta s cao c ng h n ng n núi. L y Chúa Tr i tôi! Hãy ban cho tôi h ng hà sa s là n lành, n c ... Th tôi s r t no, r t n, r t n , tr ng v ng nh tài hoa, cao sang nh nhân c, chói chang vô vàn ph c l c... Ôi! Tr i h o nhiên ây không ph i là công trình châu báu c a Ng i sao? Lòng vô l ng ây không ph i là do phép t c m u nhi m c a ng Vô th Vô chung?

a ra nào là nh c th m, h ng g m, m ng ng c và hoa trinh b ch, àn ly tao, tranh tuy t ph m...

a ra nào là gió chia bi t, tr ng oàn viên, chim t chi ng, mây giang h , và nào là tr i thanh s c, lòng nh h ng, ni m m c d c...

(L i t a *Xuân Nh Ý*: PC -1, tr. 161)

a ra... a ra... T a nh là Thiên Chúa phán khi t o ra muôn loài: Hãy có ... Hãy có ... (St 1,1 -2,4). T trong v n Ê en, con ng i ã có sinh m nh tr nên nh T o Hóa. Con ng i c ban kh n ng lao ng góp ph n vào công cu c sáng t o v tr , kh n ng sinh s n góp ph n sáng t o nên nh ng con ng i khác. Nhà th thì góp ph n sáng t o ra toàn ng i p:

*C lòng ta vô s gái h ng nhan
Ta nh ra ây m t nàng.*

Tác gi Phan C b o r ng “thi nhân ang c nh tranh v i Th ng v vai trò Sáng th ” (PC -2, t. 328),

những không phải thế. Chính Chúa Kitô đã hứa: “Thầy, Thầy bỏ tôi và anh em, ai tin vào Thầy, thì người đó cũng sẽ làm những việc vì Thầy làm. Người đó còn làm những việc lớn hơn nữa, bởi vì Thầy ở cùng Chúa Cha” (Ga 14,12). Linh hồn nhũn nhẽo Cát Minh triển khai ý tưởng con người cha là nhà có phúc này dựa trên kinh nghiệm truyền thống về những tác phẩm tinh thần của hai khi Êlisa cầu nguyện cho Êlia: “Con muốn xin Thầy cho con có hai phần thịt của Thầy” (2V 2,9)¹⁷. Chính vì thế, chúng ta có thể nghĩ rằng HMT đã bắt đầu:

*Ta ch p hai tay l y qu hoan h o
 Ng a trng cao, c u nguy n tr ng khng gian
 v a dng v a hi p b n mùa xuân
 N m t l t giàu sang h n Th ng
 (êm xuân c u nguy n).*

Nhà thơ ca ngợi thì vì tất cả những gì thâm tâm ông biết mình là một người phàm trần, cho nên ông tự gọi mình sau những câu *a ra, a ra*:

“Vn ch a b a, ch a ã, ch a nguôi c chí muôn sao...!”

Phẩm cho Xuân thiêng ra đi...
 Bình an c và thiên h ...

Vì chúng ta muôn xuân là những thức ngon ngọt, mà vì, ánh xuân là nguỵ tạo, những thức thanh thản, tinh khiết, khí xuân là mặt trời sinh hoạt, tình xuân là cung cấp những mệt mỏi, tuy nhiên Xuân là Ngực nhũn, tên xuân là Đản

¹⁷ Trích theo bản dịch Nguyễn Thế Thuần. Câu nói về sự cầu nguyện có thể được tìm thấy trong bản dịch Các Giờ Kinh Phụng Vụ là: xin cho con có hai phần thịt của Thầy.

h ng.

Và xuân là phong thái hòa c a n m muôn n m, tr i
muôn tr i, châu l u trên th ng t ng không khí, bàng b c
d i cát Hà sa, chen l n vô t n h n t o v t.... Loài ng i
hãy t n h ng m t h i cho ã ngán và cao rao danh Cha
c sáng. Và loài ng i hãy cảm n thi nhân ã ra bi t
bao nhiêu ngu n máu l , ã t ng u ng m t ng cay trong
khi mi ng v n t i c i s t s ng...

Hãy c u nguy n b ng tr m kinh mây gió,

Hãy dâng cho m t tràng chu i tr ng sao...

Thi nhân s v a say s a, v a iên cu ng, c ra t ng
búng th sáng láng, ph ng phi nh m t mùa XUÂN
NH Ý.

(L i t a Xuân Nh Ý: PC -1, tr. 161-162)

Nh ý là ch ng th n m trên ng vào n i tâm, là
c n hi p nh t m t lòng m t ý v i Thiên Chúa. Nh
thu n và tông tâm. Ta chỉ u theo ý Tr i và Tr i chỉ u theo
ý ta. Nh m t tác gi minh tri t trong C u c: “Trong
tay Chúa, lòng c Vua t a dòng n c ch y” (Cn 21,1).
Hoàn toàn t do. Chúa mu n gì, mình mu n n y; và mình
mu n gì, Chúa mu n n y, b i m t l r ng mình ch còn
mu n nh ng i u Chúa mu n. T ó mà có Xuân nh ý,
c m t mùa xuân, c m t tr i h nh phúc trong ý mu n c a
Thiên Chúa.

7. CHIÊM NI M VÀ TH

Khi c u nguy n thỉnh l ng ta không làm th nh ng
ch c m nghi m Thiên Chúa. Ch sau khi c u nguy n r i,
m t lúc nào ó c m h ng m i n và ta s v n đ ng nh ng

ch t li u t t nh t có c đi n t cái sâu xa phong phú
ã c m nghi m.

ây tôi xin c chia s m t chút kinh nghi m.
Qua suy ni m c ng nh qua chiêm ni m trong t nh nguy n
hay gi a cu c s ng, nhi u lúc trong “*tâm t có m t i u
r t thích, không nói ra vì s b t say s a*” (Ra i, c. 20).
Ph n x bình th ng là thích gi l y ni m riêng gi a mình
v i Chúa (x. Bi n H n Ta, c. 9; Say Th , c. 69), không
thích đi n thành th ¹⁸ vì ngôn t th t gi i h n¹⁹. C ng có
khi mu n vi t lên chia s v i m i ng i mà không có
gi . Còn n u nh có i u ki n ng i vi t, thì s th nào?
i u ã c m nh n s cùng lúc lôi kéo v m t hình nh tr i
v t, phát xu t t Kinh Thánh ho c cu c s ng, và m t câu
th tâm c (có th s n m gi a ho c cu i bài, không
ph i lúc nào c ng là câu u), r i nhi u hình nh và ngôn
t ph h a tuôn ra t v n s ng s n có, có th là t i n
tích Kinh Thánh, kinh nguy n Ph ng v , t sinh ho t Dân
Chúa, t l ch s Giáo h i và c t ca dao, i n tích i,
l ch s , a lý, phong t c cho n nh ng hình nh p c a
các tôn giáo khác ho c c a tín ng ng bình dân. T t c là
nh ng ch t li u ùa n cho tôi có th v n d ng trình
bày i u mình c m nh n. Ch n l a c a tôi s chính xác và
trong tr o hay s m h h n n là tùy m c thnh l ng
c a cõi lòng. B n tâm c a ng i linh m c c ng góp ph n
ki m duy t, giúp tôi tránh b t nh ng gì có th gây ng

---

¹⁸ Tôi làm th ? - Ngh a là tôi y u u i quá. Tôi b cảm d . Tôi ph n l i t c
nh ng gì c a lòng tôi, máu tôi, h n tôi u h t s c gi bí m t. (HMT – L i
t a c a t p au Th ng)

¹⁹ Ý còn trong lòng thì r o r c x n xang, khi phô phang lên gi y thì tê d i,
ng t ng , nh không có chút gì là rung ng n a. (HMT - Kêu g i)

nh n cho nh ng ng i c ang m lòng ra v i n Chúa. Dù là m t giáo dân, HMT v n có ý th c m c v . Ý th c y s ki m duy t th anh ph n nào nh ng không ph i là t t c , vì anh “ ã phát ti t h t tinh l c c a h n, c a máu, b ng nh ng câu th ng t i vì khoái l c” (Quan ni m th , PC -1, t. 178). Do ó l m lúc anh di n t r t t do, dùng m i th l t c i u anh c m nh n, và nh th c ng là ch p nh n b hi u l m, m c cho ng i c oán mò v i u anh ã c m nh n thâm sâu.

V i chút kinh nghi m y, tôi cho r ng có l nhi u bài th c a HMT ch a c ánh giá úng l m. Khi anh a th cho b n bè, h r t thích nh ng “không có l y c m t ng i hi u mình” (Quan ni m th). Do ó, khi h h i thì anh r t khó di n gi i; anh ph i tìm cách này cách kia giúp h hi u c ph n nào²⁰, và vì th vô tình l i nh ng ch ng t gây ng nh n nh tr ng h p l i k c a Quách T n trong PC -1, t. 95 v hai bài *Cu i Thu* và *Cô Liêu*.²¹ Xin th i chi u v i nh ng c c chú n i hai bài

---

²⁰ Không, không, không! Tôi ch ng bán hòn Tr ng.

Tôi gi ò ch i, anh t ng r ng

Tôi nói thi t, là anh d i quá:

Tr ng Vàng Tr ng Ng c bán sao ang.

(Tr ng Vàng Tr ng Ng c, 5-8)

²¹ Ông Quách T n tuyên b v tính tôn giáo trong th HMT: “Tôi nh n th y vang bóng c a o Ph t có ph n m h n o Thiên Chúa” (V n, s c bi t v HMT, 73-74, ngày 7-1-1967, tr. 120, trích l i theo ng Ti n, PC -2, 397). Cái c c oan c a Quách T n ph i ch ng liên quan t i m t bí n l ch s ? Kho ng n m 1972-1973 tôi n th m ng i em c a HMT là ông Nguy n Bá Tín t i nhà riêng ng Nhà Th (nay là ng Lê Thành Ph ng), Tp Nha Trang. Nói v b n th o th HMT, ông Tín cho

bi t khi HMT qua i, m anh quá th ng con nên v i làm ngay
 i u con mong mu n: giao h t b n th o cho Quách T n. Ông
 Tín cho bi t s l ng b n th o gia ình ông ã giao cho ông
 Quách T n y m t va li c trung bình. Nhi u n m sau, Quách
 T n nói r ng toàn b b n th o y b th t l c trong chi n tranh.
 Ông Tín nêu lên nhi u câu h i, tôi còn nh m t s : T i sao b n
 th o HMT m t mà b n th o Quách T n còn? T i sao Quách T n
 không bàn b c gì v i gia ình tác gi v m t k ho ch xu t b n?
 N u có chuy n th t l c t i sao không báo gì cho gia ình HMT
 bi t? Là m t ng i b n thân v i HMT n c ký thác toàn
 b b n th o, t i sao Quách T n ch vi t v b n m ình m t cách
 ch p vá g ng g o? Ph i ch ng bài vi t ch nh m t o khung
 c nh làm l ch h ng hi u hai bài th vi t v Chúa Giêsu và
 M Maria ? (x. PC -2, 180-207 – xem ph n chú thích c a
 chúng tôi v hai bào th này ph n tuyền th - TTT). T i sao
 Quách T n ch h a vi t v nh h ng Ph t Giáo trên th HMT
 nh ng r i không vi t?... Ông Tín cho bi t ông d tính nê u v n
 lên báo chí yêu c u ông Quách T n ph i tr l i tr c công
 lu n, nh ng m ông ng n c n, b o r ng chi n tranh ang tàn
 kh c, không nên gây thêm cu c chi n trên báo... Tôi chia s câu
 chuy n v i anh Phan Kim Th nh, ch bút t V n H c h i y.
 Anh Th nh gi c tôi vi t thay ông Tín nh ng làm sao tôi có th i
 ng c l i ý mu n và lòng nhân ái c a m t ng i m cao c nh
 th !... C ng xin thêm m t chi ti t khá g n v i nghi v n c a ông
 Nguy n Bá Tín. Khi tìm th c hi n ph n trích tuyền th Hàn M c
 T , tôi tham kh o hai trang L ng S n Thi àn
 (<http://luongsonbac.com>) và Tân Hi p Th
 (<http://www.tanhieptho.com>), tình c phát hi n c hai trang,
 hai bài RA I và NGU N TH M u b c t m t ph n s i p
 Kitô giáo (nh ng câu g ch d i trong b n in cu i t p này).
 Hai trang này có h u nh toàn b th c a HMT. m t s trang
 khác l ng th ít h n, hai bài này c ng b c t xén nh v y. Các
 b n v n trên m ng, ng i ta t do sao qua chép l i, tôi ch ng

này ph n Tuy n Th trong t p này.

Thiên Chúa ch ng có cách nào khác di n t Ngài là Tình Yêu (x. 1Ga 4,8.16) nên ành dùng tình yêu c a cha m tr n gian i v i con cái, tình ch ng i v i v , tình c a ng i tình v i ng i tình, tình c a ng i m c t v i b y chiên di n t ph n nào. HMT khi ph i di n t nh ng th c t i tr i cao anh c m nh n c c ng lúng túng nh th . Anh ph i v n d ng th . Khi v n d ng c nh ng hình nh và khái ni m Ph t giáo di n t c tin c a anh, m t cách r t t do, HMT ã có ph n i tr c th i i, ã áp d ng vào th ành nh ng i u mà h n 25 n m sau Công ng Vaticanô II m i nêu rõ.

8. CH T T NG TR NG TRONG TH

Trong bài “Th gi i ngh thu t c áo c a HMT”, giáo s Phan C trình bày th t ng tr ng nh t t nh c a th HMT (PC -2, tt. 315-328). Th nh ng ông ch m i nói theo h ng th t ng tr ng Pháp th k 19. hi u h n v Th o c a HMT, ta còn ph i bi t n m t h ng t ng tr ng xa x a h n c a Thánh Gioan Thánh Giá th k 16 và c a sách Di m Ca c ng nh các thánh v nh trong C u c (th k 2 ten) – xin c bài “*D n vào các bài th c a Thánh Gioan Thánh Giá*” c a Lucien Marie de Saint Joseph và b n d ch sách *Di m Ca*. Trong th Thánh Gioan Thánh Giá, sách Di m Ca hay các Thánh v nh, ta th y nhi u y u t thiên nhiên mang tính t ng tr ng, ch ng h n trong các Thánh v nh, ng i tín h u g i

---

bi t s c t xén b t ut àu và t i sao l i c t xén. Ph i ch ng là có ng i yêu th HMT nh ng l i d ng v i s i p c tin c a anh? Dù sao c ng th t àng t i c...

Thiên Chúa là núi đá, là dòng suối, là ngôi thánh, vv...

Đâu đó trong Tin Mừng Kinh có nói: “*Đi vì đi thì đàn ông là âm mà đi vì đi thì đàn bà là dương*”. Nhân Thánh Phanxicô Assisi làm bạn mình, HMT không thể nào không biết những bài ca các thánh về Thiên Chúa của thánh nhân, trong đó muôn loài muôn vật đều là anh chị em của loài người, kể cả “*em trăng buông ánh trăng thơ, nh nh em sao ng l p lờ óm bay*” (bản dịch TTT). Trong thơ thì các tượng lý nghĩa còn chằng chéo lên nhau, khi thì trăng là mặt trời cấm d (trăng n m sóng soãi trên cãnh li u), khi thì trăng sao là thơ cho ta chiêm ngắm phép tắc của Ngài Chí Tôn (hãy dâng cho m t tràng chú i trăng sao), khi thì trăng là thơ cho anh thơ ph ngôn ngữ Tô Hóa (b ng êm nay tr c c a bóng trăng quì - s p m t xu ng u n mình theo dáng li u), khi thì trăng sao là hiện thân của Tuy t i (ch có trăng sao là b t di t, ci gì khc n a th y qua i). Trăng còn là c Kitô ch t trên thế giới mà ngài tính h u c m th ng:

“Thình lình vùng mình của chúng tôi bắt đầu sáng lên. Chúng tôi liền chạy về phía bên bờ thôn Chùa Mo và bắt đầu r ng: “Thôi r i! Trí i! Con trăng nó bắt đầu trên cãnh trúc kia kìa, th y không? Nó g mãi mà không sao thoát ra c, bi t làm th nào, h Trí”. Tôi c i: “Hay là chúng ta cho thuyền vào bên này, r i ta trèo lên ng cát v i tay g h cho trăng thoát n n” (Ch i gi a mùa trăng).

Và trăng của ngài còn là phẩm giá tuy t v i c a ngài Kitô h u, ã c nên ngài ng c Kitô:

“Ánh sáng tràn tr , ánh sáng tràn lan, ch tôi và tôi
u ng v t áo ra b c l y, nh b c l y châu báu... Tôi
b ng th y ch tôi có v thanh thoát quá, tinh khôi, t i t t
và oai nghi nh pho t ng c Bà Maria là ng tinh
tuy n chí thánh. Tôi mu n s t s ng qu l y mong n bào
ch a. Nh ng tr i i, sao êm nay ch tôi p n th
này. N c da c a ch tôi ã tr ng, mà v n áo qu n b ng
hàng tr ng n a, trông thanh b ch quá i.

Tôi n m tay ch tôi gi t lia l a và h i m t câu h i t c
c i làm sao: “Có ph i ch không h ch?”. Tôi run run
khi tôi có cái ý ngh : ch tôi là m t nàng Ng c n , m t h n
ma, hay m t yêu tinh. Nh ng tôi l i phì c i và v i reo lên
: “A ha, ch L i, ch là tr ng mà em ây c ng là tr ng
n a!”.

Ngó l i ch tôi và tôi, thì qu nhiên là tr ng thi t.”
(Ch i gi a mùa tr ng)

i xa h n, ch t t ng tr ng n m c n i b n thân
hai nhân v t ang tình t và n i chính tình yêu c a h . Tuy
t ng Thánh v nh, khi c u nguy n ng i tín h u có th m c
l y nh ng tâm tình khác nhau, nh p vào nh ng vai trò
khác nhau: Dân Chúa trong th thách au th ng, t i nhân
th ng h i, ng i c Chúa yêu th ng, ch m sóc và tha
th , c Kitô trong cu c Th ng khó ho c trong vinh
quang Ph c sinh.

Hí u nh th , c HMT, ta s th y có khi anh nh p
vai thành Giáo H i, hi n thê c a Chúa:

*Chàng i, chàng i, s l êm qua
Mùa xuân t i mà không ai bi t c . (Ra i)*

Có khi anh nh p vai vào chính Chúa Kitô:

Máu tìm ta tuôn ra làm bấc
Mà sóng lòng rờn rợn như mây trôi

....

Ta mu n nủ h n ai ng hi n hi n
Trong lòng và ang t m máu sông ta.
(Bi n H n Ta, 1-2. 9-10)

Ngày gi a cu c s ng quay cu ng, ch t t ng tr ng
v n c n thi t. Nh ng ca t c a tu i tr hi n nay ang tr
thành suôn u t, hoàn toàn n ngh a, ch ng còn gì lý thú.
Không s m thì mu n, ng i ta s th y c n có cái gì ó sâu
xa h n, ý nh h n, thâm tr m h n, khám phá mãi không
h t ý ngh a.²²

9. C NÊN GI NG C KITÔ

“R i ánh sáng êm nay s tan i, ta s bu n th ng
và nh ti c. Em mu n bay th ng lên tr i tìm ánh sáng
muôn n m thôi...” (Ch i gi a mùa tr ng).

Gi a nh ng th thách giai o n th ba, linh h n
tín h u v n nh n c bình an và an i nh ng thi u v ng
nh ng hoan l c tâm linh. Còn gi a mùa Xuân Nh Ý c a
n tông tâm giai o n th n m thì có nhi u hoan l c ng t
ngào. V Chúa c a linh h n là v Chúa b óng inh t c t i
nh c nhã trên th p giá và b ru ng r y n t n cùng, th
nh ng linh h n tín h u c say m yêu Ngài trong hân
hoan. Tuy nhiên tình tr ng này c ng có th d n n m t s
m p m m i. H say s a yêu Chúa vì Chúa hay vì nh ng
ng t ngào hoan l c? Làm sao linh h n có th kh ng

---

²² C ng ph i nói t ng t v nhi u bài nh c o hi n nay: l m ca t có v
nh trích v n c a m t v n ki n Giáo h i ho c m t d c quy t t nh tâm, ch ng
có m t tí nào hình nh, v ng h n ch t t ng tr ng.

nh mình yêu Chúa ch vì Chúa ch không vì nh ng hoan l c và i an? V i thân ph n th t o, linh h n bi t mình r t y u u i. Dù có quy t g mình kh i nh ng hoan l c ng t ngào, có quy t kh c t chúng, t ch ng mình m t tình yêu tình rờng thanh khi t, linh h n không sao th c hi n

c. May thay, Thiên Chúa th u su t n i kh c kho i th m kín y c a linh h n nên chính Ngài s ích thân can thi p. Chính Ngài s t c o th t m i ng t ngào hoan l c trong m t th i gian và m c cho linh h n iêu ng kh n kh . N u linh h n y là m t k chuyên c u nguy n gi a tu phòng cô t ch, vùi sâu sau các b c t ng n i c m, nó s b cho r i vào ch hoài nghi ch ng bi t có i sau hay không (Têrêxa Hải ng Giêsu), Thiên Chúa có th ng xót th tha hay không (Têrêxa Margaret Thánh Tâm Chúa Giêsu). N u linh h n là m t nhà truy n giáo bôn ba rong ru i chân tr i góc bi n hay m t m c t luôn n m gi a t m nh m c a d lu n khen chê, nó s b ng ch c b vùi sâu gi a muôn vàn s nh c b t công; truy n thông a chi u b ng đ ng nh t lo t k t án, òi kh tr nó kh i cu c i nh x a ám ông ng i Do Thái chuy n t ch công kênh Chúa làm vua n ch ng thanh òi óng inh Ngài vào th p giá. Chân ph c Têrêxa thành Calcutta, v a chiêm ni m v a ho t ng, c m th y Thiên Chúa v ng m t nh ng n m dài. Cha Damien, tông ng i phong, nh ng thắng cu i i t ng nh m t c tin, mãi n nh ng ngày chót m i c bình an tr l i.

Dù gi a n i c m l ng im hay gi a lòng i náo ng, lúc y linh h n k Chúa yêu v n r i vào th m c nh c a Gióp trong C u c.

ó là êm tâm linh, êm tâm linh gi a chiêm ni m hay gi a cu c i ho t ng, là c h i ngàn vàng linh

h n c minh oan tr c m i gièm pha vu kh ng, linh h n có c may t t r r ng nó yêu Chúa ch vì Chúa ch không vì m t hoan l c i an nào. ng Ti n vì t: “*Mâu thu n tâm c m c a nhà th là v a yêu bóng êm – v tr Hàn M c T là m t v tr v êm – v a yêu ánh sáng và v n t i m t ngu n chói l i*” (PC -1, tr. 419). Ghi nh n c a tác gi ng Ti n khá trùng khít v i h c thuy t c a Thánh Gioan Thánh Giá, theo ó, êm có ba ph n: u hôm (cu c thanh t y t ngoài vào trong), n a êm (thách c tin) và h ng ông (h ng v hi p nh t trong ánh sáng). B i yêu h ng ông hi p nh t trong ánh sáng chính ng , linh h n tín h u khao khát v t qua nh ng th thách l n nh t c a ph n n a êm.

N i tr ng h p HMT, cu c th thách giai o n th sáu ã kh i s ngay t giai o n th ba. C trong b u khí Kinh Thánh l n trong tâm th c ng i Vi t n a u th k 20, cùi h i là m t i u áng ghê t m. Không lâu sau khi bi t mình b b o b nh, HMT ã hi u mình c n nên gi ng ng ã t h y ra không (Pl 2,5-11) c u chu c nhân lo i, nh c báo tr c trong sách ngôn s Isaia:

“Ngài b khinh khi, và là ph b c a ng i i, con ng i n au và nh ng m o x o b i, nh m t k có g p chúng tôi thì lo gi u m t, b khinh b , và chúng tôi ã ch ng thềm m x a. Trái l i, chính các b nh t t c a chúng tôi, Ngài ã mang, chính các au kh c a chúng tôi, Ngài ã vác. Còn chúng tôi, chúng tôi l i k Ngài nh k b tr i ánh, b Thiên Chúa tr ng ph t và ày a. Nh ng Ngài ã b âm vì nh ng s ng ngh ch c a chúng tôi, và vì t i v c a chúng tôi, Ngài ã b nghi n tán. ã giáng xu ng Ngài hình ph t i l y an bình cho chúng tôi, và nh nh ng v t h n Ngài ch u, chúng tôi có ph ng c ch a

lành. Chúng tôi h t th y ã xiêu l c, nh chiên c u m i ng i quay m i ng , nh ng Thiên Chúa l i Ngài ph i l y vì chúng tôi. B tra t n, Ngài ã ch u ng, và không m mi ng, nh c u b d n n lò sát sinh, nh chiên m ng m câm, không h m mi ng. B b t giam và lên án, Ngài ã b em i. Nào ai màng ngh n v n m ng c a Ngài? Ngài ã b ch t ph ng kh i t ng i s ng, chính vì s ng ngh ch c a dân Ngài, Ngài ã b sát ph t” (Is 55,3-8).

Sâu xa h n nh ng kh nh c bên ngoài, còn có c s ph b c, ph n b i, ru ng r y. Chúa Giêsu tin c y b n h u mình là các Tông nh ng chính h ã lìa b , ph nh n và c n dùng cái hôn bán n p Ngài (Mt 27,48-49; Mc 14,44-45; Lc 22,47-48). M i l n t ng ni m cu c Th ng Khó Chúa Kitô, Giáo H i l i th t lên bài ca c a avít khóc ng i con ph n b i:

*Gi nh tên ch thù ph bán, thì tôi c ng cam lòng,
hay k ghét ghen lên mà lên m t, tôi có th lánh i.
Nh ng âyl i là b n, ng i ng vai ng v ,
ch thân tình tâm phúc v i tôi,
ã cùng tôi chia ng t s bùi,
trong n Thiên Chúa, gi a h i vui cùng sánh b c.
Tv 54/55,13-15.*

HMT ã phó thác a con tinh th n c a mình cho ba ng i mà anh yêu m n tin c y nh ng có hai ng i ã x h t s c t v i th anh. M t ng i ít h c ã xé b th anh em gói hành gói t i ho c dùng làm gi y v sinh (PC -1, tt. 383-384). Còn ng i kia là b n thân, ch ng bi t vô tình hay c ý, ã bi n di s n ã c phó thác thành h không.

T cõi tr i cao nhìn xu ng, th y nh ng chuy n y, nhà th c a chúng ta có bu n không? Th a không, m t l n n a ang lúc l ra ph i bu n thì anh l i r t vui, vui nh các Tông , “lòng hân hoan b i c coi là x ng áng ch u kh nh c vì danh c Giêsu” (Cv 5,41). Vâng, ng yêu th ng anh là Con Thiên Chúa ã si mê loài ng i n tr nên gi ng h n con ng i và ch u ch t vì con ng i, ã b lo i tr cách tàn b o, thì anh ph i vui bi t bao khi c chia s cùng s ph n v i Ngài.

Trong trích o n Isaia trên ây, ng th n n ng m câm không m mi ng, ch ng ph i vì b t c n i, ch ng ph i vì b t l c không th làm gì, nh ng Ngài câm l ng v i cu c i liên l i tho i v i Thiên Chúa t n cõi lòng. Ng i th c a chúng ta c ng th :

ây phút thiêng ã kh i u...

Ai hãy làm thnh ch nói nhi u

nghe đ i áy n c h reo

nghe t li u run trong gió

Và xem tr i gi i ngh a yêu...

C tr i say nhu m m t màu tr ng

Và c lòng tôi ch ng nói r ng

Không m t ti ng gì nghe ng ch m

D u là ti ng v c a sao b ng.

(à L t tr ng m)

T giai o n th ba n giai o n th sáu, th thách n i HMT t ng nhanh c bên ngoài (sau khi t cô l p n i l u tranh, anh ã xin vào b nh vi n phong Qui Hòa), l n

bên trong (gia đình Thiên Thiên yêu cầu người viết
kịch bản Quên Tiên Hi²³). Một tác giả người thì, nhà
phê bình văn học Hoài Thanh chỉ nhìn bằng con mắt
thông cảm như n ra tình cảnh y: “Tôi nghĩ rằng
ã sống trong một túp lều tranh phi lý bề thế và gi
nhặt trình che mái nhà cho d t. M i b a c m a n
v i n g i không sao nu t c, vì n kh quá. C nh c
hàn y và ch ng b nh kinh kh ng ã b t ng i ch u bao
nhiều ph phàng, bao nhiêu ru ng r y. Sau cùng ng i b
v t h n ra ngoài cu c i, b gi riêng m t n i, xa h t
th y m i ng i thân thích. Tôi nghĩ n bao nhiêu n m
ng i bó tay nhìn th phách l n linh h n cùng tan rã...”²⁴

Ồ không. Không sao. Không sao ầu. M i th thách
u phi chào thua ng i tín h u tr ã n ng nân yêu
Chúa. Anh v n không ng ng ca hát, không ng ng vi t
ng i m ng tình yêu c ng nh ng i m ng n hi p nh t, và
g i ó là C m Châu Duyên, là Duyên K Ng , là Qu n
Tiên Hi i. Kia muôn dân thiên h , sao l i xót th ng, hãy
v tay reo m ng Thiên Chúa vì Ngài ã s m c cho
mình m t anh hùng c a tình yêu, m t t m linh h n thanh
khi t ang ng i ca nh ng t m linh h n thanh khi t khác.

10. D O U KHÚC LINH CA

H n m t s Kitô h u khó ch u khi th y các tác
ph m C m Châu Duyên, Duyên K Ng và Qu n Tiên Hi i
c t vào dãy c xá th sáu c a Lâu ài N i Tâm. Có
l h quên r ng hai ch tiên tri trong Kinh Thánh không có
ngh a là ng i bi t tr c t ng lai nh ng ch là ngôn s

²³ Xem PC 2, tr. 128-129

²⁴ Hoài Thanh - Hoài Chân, *Thi Nhân Việt Nam*, Nxb Văn Học Hà Nội, 1988, trang..

c a Thiên Chúa, là ng i di n t thông i p c a Thiên Chúa b ng chính cu c s ng b n thân tr c khi gi i thích b ng l i. (x. Giêrêmia và chi c ai l ng, Gr13,1-11; Êzêkiel c l nh không than khóc khi v ch t, Êd 24,15-24; cu c hôn nhân c a Hôsê, Hs 1,1-3,5).

Ti n vào c m nh n tâm linh, các t ng l p ý ngh a có th ch ng chéo lên nhau... M t àng nhà th có th th y mình là th t o m n hèn nh ng l i c ti n dâng lên làm b n lòng c a Ngôi L i Thiên Chúa (x. 2Cr 11,2)... M t àng khác, nhà th l i có th dùng chuy n tình yêu ôi l a c a mình di n t cu c tình c a Thiên Chúa i v i nhân lo i. Câu chuy n Qu n Tiên H i có th là phiê n b n Di m Ca riêng c a nhà th ...

Nhi u ng i d ch p nh n cái nhìn c a Phan C , tách ôi HMT thành m t nhân v t thi s và m t nhân v t tín i bên c nh nhau, và t ng r ng: “HMT ngh s bao gi c ng phóng túng h n, hào hoa h n Nguy n Tr ng Trí tín ” (PC -2, tr. 17). Nh ng ng i y s không ngh nh th , n u h bi t r ng v thánh n an s tôi trích đ n ây khi làm th v Chúa thì nhi u bài c qua ta c ng là th tình c a nh ng b n tr ang yêu ng m u i. Ho c n u nh h bi t r ng Thánh Gioan Thánh Giá, m t linh m c kh t s , có b n tác ph m giáo khoa d y ng tâm linh và c b n u ch minh gi i nh ng bài th m u i yêu th ng²⁵.

Tác ph m th nh t và th hai minh gi i bài th có o n nh sau:

---

²⁵ M t trong b n tác ph m ã có b n d ch ti ng Vi t: Khúc Linh Ca, Nxb Tôn giáo 2003

Ôi em! Ng i ã h ng d n ta!
Ôi em! áng yêu h n r ng ông!
Ôi em! Ng i ã ph i h p
c Tình-Quân v i tình-n ng
M t tình-n ng ã c bi n i nên Tình-Quân!

Trên lòng tôi y hoa,
c gi v n cho m t mình Chàng,
Chàng l u l i ó, say ng ,
Và tôi vu t ve Chàng,
Và qu t mát cho Chàng bàng qu t bá h ng.

Bài th cho tác ph m th ba m u:

Ng i n n i nao, H i ng i Yêu D u,
Mà b em rên r ?
Nh m t con nai, Ng i tr n bi t,
Sau khi ã làm cho em b th ng,
Em ch y ra, g i v i theo Ng i, thì Ng i ã i.

Bài th cho tác ph m th t m u:

Ôi ng n l a tình n ng
Thì ra Ng i ã
t gi a lòng em
V t ph ng th t êm ái.

Ôi ng n l a tình n ng
Ng quên sao ch
Xé n t giùm em
T m thân này l a ào.

Ch ng ph i là Gioan Thánh Giá khi làm th thì
phóng túng, b i l ây là nh ng bài th c ông dùng
tri n khai thành nh ng giáo trình d y ng tâm linh! V
thánh vi t nên nh ng s th t mà ng i ngoài cu c không
hi u c.

n gi n h n, nh ng ng i vi t v HMT tách ôi
tình yêu v i c tin vì h không bi t r ng m t trong nh ng
sách làm nên b C u c là Di m Ca, là m t chu i th
tình v i nh ng câu nh :

¹ H i b n lòng, em p bi t bao,
 ôi m t nh b câu.
 Saul p kh n choàng m ng,
 Làn tóc em m n m n
 Nh b y dẽ bên s n Galaát tung t ng.
² Và hàm r ng,
 Hàm r ng em t a chiên m i t m,
 Không l loi, toàn sinh ôi b b m.
³ M ôi th m ch h ng, mi ng m i xinh sao.
 ôi má em, hai n a qu ào,
 D i kh n choàng e p.
⁴ C em nh b o tháp
 C a avít tiên v ng
 c xây làm kho tàng
 Treo muôn thu n khiến c a ngàn d ng s .
⁵ Tuy t lê em nh nai t ,
 M t c p sinh ôi c a linh d ng m
 ang g m c non bên khóm hu .
 (Đi m Ca 4.1-5)

Làm sao quan ni m c Thánh Kinh l i vi t nh
 th n u ch a m t l n hi u r ng Thiên Chúa là Tình Yêu và
 là ngu n m ch c a m i tình yêu trong l ch s .

Xin an c tác ph m Qu n Tiên H i. Khi chi u
 theo yêu c u c a gia ình Th ng Th ng, ng ng vi t
 k ch b n này, HMT vi t th chia s v i Tr n Thanh ch
 nh sau:

“Ba o n sau mà tôi tính vi t, nó nh th này: b n tiên
 xúm l i vây hai ng i trong vòng vây mà b o r ng “ng i con
 trai” y là c a tr i cho, là “c a chung” ch không ph i riêng gì
 c a Th ng Th ng. N u không b ng lòng, ph i “chia” ra.
 Chia ra chín ph n c th y, th thì còn chi ng i ta n a! (Nguyễn
 v n c a HMT). Th r i b n tiên n i ghen lên. Hai ng i y ph i
 r nhau i tr n. B n tiên hay c li n hê nhau ang êm “h
 san” tìm b t cho k c c p uyên ng y, ngh a là b n tiên
 ch y theo tình yêu, tr v th gian, b l i nh ng ng mây bầy
 gì thành ra hoang vu cô c. Và nh ng ng y t i thân than
 k không bi t bao nhiêu mà nói. V i l i, ng tiên con trai
 hay tin b n tiên con gái v th gian l y ch ng, chúng h n c ng
 âm bu n b c r i cùng tr l i i c. Và vì th ng i ta m i

hi u r ng t i làm sao bây gi , ngày nay còn d u tích tiên ng
mà tiên c, tiên cái thì i mô h t c th y. Ha! Ha!”. (PC -1, tt
333-334)

Ha! Ha! Nh ng tình ti t y c ng v i k t lu n h t
s c di u c t c a HMT ph i ch ng ng c h n 180° v i i u
tôi ang vi t? Th a không, c n hi u r ng trong u óc
ng i tín h u Kitô, ch có Thiên Chúa ã ng l i v i loài
ng i trong Kinh Thánh là Thiên Chúa th t, còn m i th n
thánh c a các dân t c u ch là trò ùa gi trá do con
ng i ngh ra ho c do con ng i phong th n, b t c ai th
ph ng các th gi trá y u m c t i ch ng l i Thiên
Chúa. Nh th , trong u óc c a tín h u HMT, cõi tr n giá
tr h n cõi tiên, vì cõi tiên là cõi gi , cõi tr n là cõi th t.
Khi nhà th l ng chuy n tình c a b n thân vào ó, n u anh
mu n dùng nó di n t quan h tình yêu gi a anh và
Thiên Chúa, câu chuy n s mang thêm m t t ng ý ngh a
m i mà ng i b n Tr n Thanh ch c a anh không sao
ng c.

Huy n Tiên gi gái hòa mình vào
ám tiên n .

B n tiên òi xé xác Huy n Tiên
m i a giành m t ph n.

Qu nh Tiên theo Huy n Tiên b
cõi gi v cõi th t.

B n tiên c ng theo chân b cõi
gi v cõi th t.

Ngôi L i, Con Thiên Chúa, là
c Giêsu Kitô nh p th làm
ng i gi a chúng ta.

Loài ng i gi t ch t Chúa Giêsu
– Ngài tr thành t m bánh b ra
n vô t n nuôi s ng m i
ng i.

Linh h n nhà th yêu m n Ngôi
L i Thiên Chúa và theo Ngài b
cõi t m v quê th t i i.

M i ng i c ng theo chân, b cõi
t m v quê th t i i.

Chuyện thật của anh. Tôi chỉ cần câu nói Chúa Giêsu thật dễ hiểu: “Ai có tai nghe, hãy nghe” (Mt 11,15; 13,9; 13,43, vv...)

11. RÚT BÀI HỌC CHO CHÍNH MÌNH

Giờ đây tôi muốn chia sẻ với người Kitô hữu, cách riêng là người cầm bút và người tin hiên.

Qua kinh nghiệm HMT, ta thấy vấn đề thực tế là các máy d n t i biên thùyn hi p, th nh ng bi t bao ng i làm v n th Công giáo ã b cu c, ào thoát kh i V môn, quay l i v i ao tùn c ng. áng t i ch n n a là có nhi u tâm h n, m t cách r t ý th c, ã t ng ch n con ng lên Núi Thánh c a n hi p nh t mà r i ã th a hi p, v t b l ng th c thiên th n quay v v i nh ng c n bả c a th gian.

Đi u c n h c v i HMT là cu c v t thoát c a anh t u i 25, t i giai o n ba trên ng vào n i tâm, r i t ó c a vào nh ng m c l i v i Chúa th t sâu th m.

Đi u này h t s c quan tr ng vì, l m Kitô h u, dù ã cao niên, th m chí còn là linh m c tu s , ã vào t i ch ng th ba nh ng r i c loay hoay mãi v i cu c thi và l m khi b thoái hóa r i cu i cùng b l t ra ngoài.

1. Hoàn t t b c th hai

Bao lâu tác gi ch a v t kh i giai o n hai, th c a h ho c n ng tính o c luân lý ho c ch là th ng vay khóc m n, còn n u có v th n bí thì c ng ch là th th n bí gi t o và l ch l c.

B n s k t mãi giai oan hai, n u b n:

- Không tri t làm ch giác quan

- Nhẹ nhàng, không bị thất bại
- Gian lận, lừa dối công bằng
- Giấu dùi, thiêu chân thật
- Ghét ghét, kèn cựa
- Còn tìm kiếm danh lợi

2. Bối cảnh

Theo Thánh nữ Têrêxa Avila, dãy cửa sổ ba hay cửa sổ ba có nguy cơ là mất người đầu tiên. Ngài trình bày vấn đề này trong bài viết của “Cửa sổ ba” trong Lâu đài Nội Tâm. Chương này của Kieran Kavanaugh và Carol Lisi tóm tắt như sau²⁶:

1. (s 1-9). Thánh nữ tiếp tục ánh sáng về những người dãy cửa sổ ba. Ngài báo rằng những người này, tất nhiên có cuộc sống mới mẻ và tất cả hành nhân của họ, những người có thể đầu tiên mới mẻ vì những thách thức. Chỉ vì có một cái gì đó, vì mới có thêm cái gì đó, hoặc vì bất tài là

khinh bỉ họ. Thánh nữ nêu rõ rằng những người này rất quân bình, không chỉ trong những phẩm chất trong việc hy sinh hãm mình. Họ luôn hành động theo lý trí, tình yêu và đức tin. Thánh nữ kết luận rằng đây là một trong những phẩm chất tốt nhất của những người biết khiêm nhường. Thiểu khiêm nhường, ta chẳng bao giờ tiến bộ. Đây Chúa không ban cho sự vui sướng thiêng liêng như Ngài ban cho người khác.

2. (s 10-12) Thánh nữ Têrêxa giải thích rằng sự an ủi và những sự ngọt ngào thiêng liêng (hoan lạc tâm linh) là hai chuyện khác nhau và ngài sẽ bàn luận khi trình bày về các cửa sổ thứ hai. Ngài cũng nhận thấy rằng ta phải có thái độ đúng đắn về các

²⁶ Kieran Kavanaugh, ocd, *St. Teresa Of Avila – The Interior Castle – Study Edition*, ICS Publications, Washington DC, 2010, pp 103-106

c ân. Linh h n nào c các c ân thì i u r t quan tr ng là ph i khiêm nh ng. H nên c m t n u nh n c các c ân y, mà n u không nh n c c ng hãy ng i khen Thiên Chúa ã r ng lòng ban các c ân cho nh ng ng i khác. Thánh n ngh r ng i v i nh ng n tu ã c vào t i b c này thì i u quan tr ng là chuyên ch m vâng ph c. Nh ng ng i không thu c các dòng tu thì nên c g ng tìm m t ai ó làm c v n không r i vào ch làm theo ý riêng. Ngài b o th ng thì vi c ch y theo ý riêng bao gi c ng có h i. Ngài khuyên nên tìm h i ý k i n n i nh ng ng i không b nh ng chuy n phù phi m th gian chi ph i. Ngài c ng c nh báo m t khi ã vào t i b c này thì c n c n th n tránh nh ng đ p có th xúc ph m n Thiên Chúa, b i vì s c m nh c a h ch a có c n n móng v ng ch c. H v n còn m p mé v i nh ng c xá ngoài cùng.

3. (s 13) k t lu n, thánh n b o chúng ta nên nhìn th ng vào nh ng l m l i khi m khuy t c a b n thân v à ng b n tâm t i l m l i c a k khác. Ngài khuyên ta s ng trong thnh l ng và hy v ng, v ng tin r ng chính Thiên Chúa s ch m sóc cho nh ng linh h n có v ch a hoàn thi n b ng chúng ta.

Có nh ng ng i su t m t i n ngay lành n m u m c nh ng không bao gi t h i khi Thiên Chúa u ái t o đ ng nên h , Ngài ã c mong cho h i u gì? H ghê t m i u x u, ch ch y theo i u t t nh ng không bi t r ng có nh ng i u t t mang tác đ ng phá ho i. Không riêng nh ng ng i ch a tin mà c nh ng ng i Công giáo o nòi.

²²Trong ngày y, nhi u ng i s th a v i Th y r ng: “L y Chúa, l y Chúa, nào chúng tôi ã ch ng t ng nhân danh Chúa mà nói tiên tri, nhân danh Chúa mà tr qu , nhân danh Chúa mà làm nhi u phép l ó sao?” ²³Và b y gi Th y s tuyên b v i h : Ta không h bi t các ng i; xéo i cho khu t m t Ta, h i b n làm i u gian ác!” (Mt 7,22-23)

H ã nói tiên tri, tr qu và làm nhi u phép l

những b Chúa ngay n r a, b i vì h ã ch y tr n b n
ph n làm i u h thích ch không làm nh ng i u
Chúa mu n. ²¹“*Không ph i b t c ai th a v i Th y:*
“L y Chúa! l y Chúa!” u c vào N c Tr i c âu!
Nh ng ch ai thi hành ý mu n c a Cha Th y là ng ng
trên tr i, m i c vào mà thôi.” (Mt 7,21)

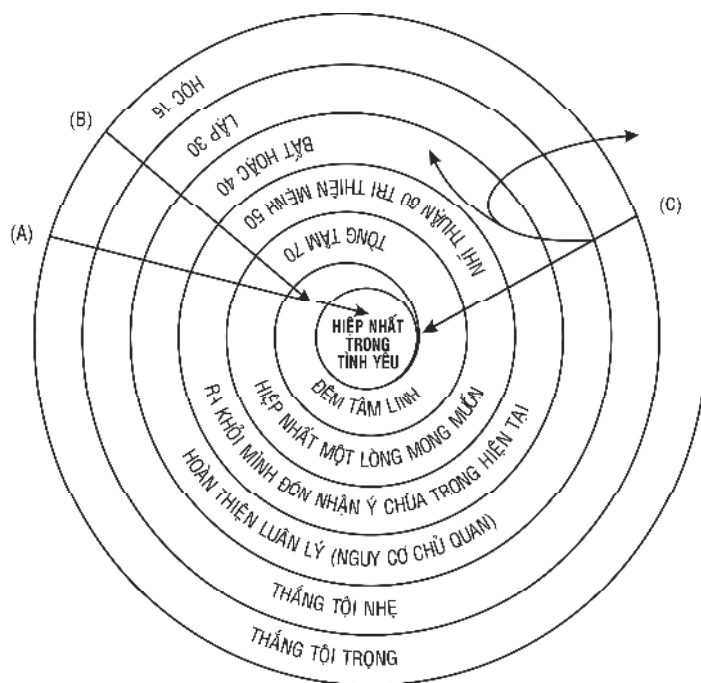
Có nh ng ng i làm th vi t v n và nh ng ng i
n m trong tay nh ng ph ng tí n truy n thông y quy n
l c nh ng ã phung phí tài n ng vào nh ng cái ch quan
vô b . H quên r ng ng làm ch l ch s c ng chính là
ng s xét x m i dân t c và m i ng i. Chính Ngài kiên
trì thanh luy n t ng h u th ng i cho t i lúc nó bi t th t
s khao khát nên gi ng Ngài c Ngài nh n vào cu c
s ng hi p nh t v i Ngài trong tình yêu.

Có nh ng m c t trong Giáo H i c Thiên Chúa
ch n ch m sóc b c tí n tâm linh các tín h u nh ng ã
phung phí h ng ân vào nh ng chuy n khoa tr ng phù
phi m. N u chính h còn không quan tâm t i cùng ích
hi p nh t v i Thiên Chúa thì làm sao ám con chiên c a
h tránh kh i d m chân t i ch nh ng ch ng ng tâm
linh h i h t?

Không âu xa, chính b n thân b n và b n thân tôi,
t x a n nay ã ch ng m chìm mãi trong ch quan
l ch l c ó sao? Chúng ta ã ch ng say s a v i m t vài
chút t t lành c n con b t h t nh ng kho tàng vô t n
Thiên Chúa ang đ n s n ó sao?

Theo kinh nghi m b n thân, tôi th y m i ng i
c ng nh b n và tôi, ai c ng u d b k t d ãy c xá th
ba. T theo dõi mình, tôi th y khi còn b k t ó, mình
n ng t ái, d cau có, hay phê phán và xen vào chuy n

ng i khác. Tôi d t hào t ph v i nh ng thành t u bên ngoài, v i chút hoàn thi n luân lý, r i v ng ng ch y theo cái ph tùy, h i h t, tôi vô tình k t vào nh ng thành ki n, xét oán, tham v ng. Tôi t t mình làm trung tâm và chu n m c mà không ng . T i lúc c n ra kh i chính mình, tôi th y mình vui t i, r ng m , d dãi v i m i ng i, vui v l ng nghe nh ng ý ki n khác mình và mau m n ph c v , không b t ng i khác ph i ch . Th t ra, lúc còn tr nh b n, tu i 20 – 35, tôi ã có c lo t tính cách th hai này ... và t i m t lúc nào ó thì b m t i và ch m i c ph c h i kho ng n m n m tr l i ây. Chi ti t tôi chia s ây có th quan tr ng v i b n. B n ã vào t i vòng th ba. B n ã có nh ng tính cách th t t t lành thì xin hãy c n th n không v t v loay hoay ó mãi và, h tr ng h n n a, kh i b thoái hóa và l t ra ngoài. Nh t là khi b n ã có m t chút ch ng trong cu c s ng.

- (A) Hành trình Lâu Đài Nội Tâm
- (B) Hành Trình Khổng Tử
- (C) Ngả rẽ chủ quan

3. B l a v ì n h n g i u t t g i

có c thình l ng n i tâm và t i n sâu vào ng hi p nh t v i Thiên Chúa, không nh ng ph i v t kh i nh ng xu h ng x u mà còn ph i v t th ng nh ng i u t t ch quan.

H n ba m i n m i linh m c, do nghi m xét b n thân và qua h ng d n ng i khác, tôi th y nh n nh c a Thánh Gioan Thánh Giá h t s c úng. Theo ngài, có nh ng nh ng ng i thi u thi n chí, thích l i trong t i l i

và nh ng ng i thi n chí, luôn g ng s c ti n b c trên ng lành. Qu d cám d c hai nhóm. i v i nh ng ng i thi u thi n chí, qu d ch c n ngh h làm i u x u. i v i nh ng ng i thi n chí, ma qu bi ts th t b i ngay n u ngh h làm i u x u, cho nên nó i chi n thu t, ngh toàn i u t t, nh ng i u t t h t s c hào h ng, có v t t h n nh ng i u t t Thiên Chúa d y r t nhi u. Th là nh ng ng i thi n chí thi u kinh nghi m tâm linh r t đ b l a... Qu d r t vào tai h nh ng l i ng m t, d y h ng y bi n t ch m ch c tránh né nh ng l i m i g i tri t c a Chúa Kitô (x. Mt cc. 5-7). C nhìn xung quanh, b n s th y không thi u nh ng tr ng h p ng i ta t ch m ch c “hòa ng” v i m i ng i, “ch nói m t n a s th t”, ng i ta không còn dám gióng lên ti ng nói ngôn s ... Tuy nhiên, th a b n tr , b n ng v i ch trách các th h àn anh. C b n n a, qu d c ng ch ng tha âu, ch c n thi u khiêm nh ng và t nh th c là l p t c b n ô m ph i th i u t t gi ...

Cám d làm i u t t d n d ta ch y theo i u ph quên m t i u chính, m i hái hoa b t b m d c ng, quên m t chuy n ph i ki m tìm Ng i Yêu D u²⁷.

Cám d làm i u t t c ng có th m t d ng ng c l i và c ng nguy hi m không kém, c Thánh Gioan Thánh Giá nói t i Ng n L a Tình N ng²⁸ v i hình nh ng i kh kh gi ch t m u bánh (ví d : c kh ng nh nh ng thành công o), không ch u buông, cho nên không r nh tay ón nh n nh ng món quà áng giá g p b i.

Chính vì t trong n i tâm ã b d i nh m c vào nh ng

²⁷ Thánh Gioan Thánh Giá, Khúc Linh Ca 3,5

²⁸ Thánh Gioan Thánh Giá, Ng n L a Tình N ng 3,63

đi út t l ch l c nh th , ta b k t mãi giai o n th ba. Trong ng Lên Núi Cát Minh quy n 2 và 3, Thánh Gioan Thánh Giá nói rõ: thanh t y n i tâm kh i nh ng i u y, c n phát huy c tin, c c y và c m n. Trong Ng n L a Tình N ng, ngài nh n m nh c khiêm nh ng và t b . Thánh n Têrêxa Avila c ng nh n m nh yêu th ng, khiêm nh ng và t b . Thánh n còn b o c chí thú vào khiêm nh ng, t b và yêu th ng, r i ta s th c hi n c nh ng góc thiên ng trên tr n gian. N u b n ch a hi u th nào là phát huy ba nhân c h ng th n tin, c y, m n – thì hãy c b t u b ng ba nhân c c n b n: khiêm nh ng, t b và yêu th ng – r i ba nhân c này s d n b n vào sâu trong tin, c y, m n.

4. Kh ng nh l i m c tiêu và l trình

M c tiêu c a Kitô giáo không ph i là s hoàn thi n luân lý nh ng là n hi p nh t v i Thiên Chúa. Dù s ng i ho t ng hay chiêm ni m, chúng ta u có chung m t cùng ích là hi p nh t v i Thiên Chúa. Ng i Công giáo nói chung, c ng nh nhi u linh m c và tu s nói riêng, b cu n trôi theo dòng i chính vì khi h c giáo lý c ng nh trong vi c ào t o dòng tu và ch ng vi n, h không c nh n m nh t i m c tiêu duy nh t và cu i cùng y.

Sau khi kh ng nh l i m c tiêu, còn ph i kh ng nh l i l trình. Khoa s ph m Công giáo ch a thành công c ng còn vì ng i ta ch a d y cho ng sinh bi t l trình c n i ti n n s hi p nh t v i Thiên Chúa. Ng i ta c ng ch a ch d n nh ng cách th th c t p c n thi t ti n b c trên l trình hi p nh t. H có th ch ng ch t th th c hành o c nh ng thi u h n th c t p. Có th h ã c r t nhi u kinh nh ng ch ng có ti n b

nào v c u nguy n.

Trong s u t p PC -1, bài “Xuân Nh Ý” in trang 212, thu c v ph n th ng báo, không th y ghi xu t x và th i i m sáng tác. Nó không thu c v t p “Xuân Nh Ý”, in các trang 288-306. S ki n này có th là đ u hi u cho th y HMT ã c v h c thuy t tâm linh và có ý ni m v d ãy c xá th n m c a Lâu ài N i Tâm tr c khi c n t t i d ãy c xá này th i k sáng tác t p Xuân Nh Ý. Nói cách khác, anh ã bi t n Xuân Nh Ý tr c và khao khát nó nên m i nh n c nó.

Ph n b n, n u b n mu n bi t cái tuy t v i c a Xuân Nh Ý, b n nên c Khúc Linh Ca và Ng n L a Tình N ng c a Thánh Gioan Thánh Giá tr c ã r i m i th y háo h c v i nh ng cu c thanh t y ch ng c ngài bàn t i ng Lên Núi Cát Minh và êm Dày.

5. Qu ng i ón nh n n th thách

Cái áng th ng c a con ng i, cá nhân c ng nh t p th , là ch cao mình, t p trung t t c vào mình, luôn coi mình là trung tâm và luôn òi quy n u tiên. Ta ã vào t i d ãy c xá th ba và òi l n tr c m i ng i vào nh ng d ãy c xá bên trong, g n v i c Vua, nh ng vì không dám ra kh i mình, ta b m c k t d ãy c xá th ba. c u ta ra kh i ch quan l ch l c và giúp ta ra kh i mình, Thiên Chúa g i n cho ta nh ng i u b t ng và trái ý. Th nh ng, mãi bám l y lý trí thay vì d n thân theo c tin, ta không ch p nh n th thách. Ng i ngoài cu c th y rõ cái đ c a ta, tìm cách i an và g i ý, nh ng ta ã t ng là nhà mô ph m, ta t cho mình ã n m chân lý, ch ng còn nghe ai. Th là ta r i vào tr m u t. T h n n a, ta có th b l t ra ngoài. Do t cho mình ã “hoàn thi n”, ã

vết trên chuyên thì phi, ta có nguy cơ thất bại, thất bại vì tiền, và vì thế ta bắt đầu nghĩ lúc nào không hay.

Bây giờ còn trẻ, xin hãy xem nó mà rút ra bài học. Trên quan niệm học thuật, mọi con sâu đều có, tuy nhiên nó chỉ là cái gốc của con sâu. Cái mầm của con sâu là phi thì thành con bươm bướm thanh cao và xinh đẹp hơn. Con sâu sống trong thế giới loài sâu, dù có phát triển đâu cũng không cao quý bằng cánh bướm như nhện và giun dẹt nhện đang tồn tại trong không trung và trong gió. Thế nên, những người làm nhân loại và những cái chôn quan của ta dù hay phát triển về mặt loài sâu, cần phải cho Thiên Chúa lật xác thành loài bướm mới thì tốt thôi.

Điều vô cùng khó cho ta là nhận ra chính xác quan của mình. Thế riêng, ta có ra khỏi mình thì đâu thì vẫn còn kết nối mình. Cho Thiên Chúa mới có thể lật ta ra khỏi ta. Hãy giao con sâu nô lệ của ta vào tay Ngài và Ngài sẽ xử lý cho con bươm bướm tự do. Muốn vậy, hãy tập trung tâm vào Thiên Chúa, hãy vâng Ngài và tin cậy Ngài, yêu mến.

Những cái nhìn thế gian thì cho rằng phi hoàn toàn là cuộc hoán cải luân lý rồi mới bắt đầu các bước tiến hành những tin, cậy, mến. Thế nhưng các thánh Dòng Cát Minh có một kinh nghiệm vượt hơn: Khi nào vẫn xa trên những tin, cậy, mến, ta mới cần hoàn toàn là cuộc hoán cải luân lý.

6. Quy định nghiêm

Trước tiên suy nghĩ về lý do của thẩm phán hiện nay, vẫn có những người Pharisai sống lý tưởng Pharisai giáo gì mà trên thế cách rất xác tín và vàng. Nhưng

h không b c u n trôi? Chính là nh h ã kh i i b ng nh ng th c hành hoàn toàn t nguy n và l y s th c t p làm ph ng châm t i n b c.

R t ông ng i Công giáo không gi n i vi c kiêng th t ngày Th Sáu và n chay hai l n m t n m! H v t v v i nh ng chuy n c n con y vì coi ó là lu t bu c! N u l y t nguy n làm ph ng châm thì có l m i s ã khác. R t ông Ph t t t nguy n n chay l t m i tháng m t l n, r i t cái t i thi u y h t i n d n lên. H không coi ó là lu t bu c nh ng coi là nh ng giá ph i tr chi m c i u h cho là kho tàng và b o ng c.

B n ã bi t âu m i th c s là kho tàng và b o ng c. Hãy ch n l a nh HMT. Tr c m i thách l n nh trong cu c s ng, hãy bi t ph n ng nh HMT n m 1937, ra kh i mình vì yêu m n Thiên Chúa và ng lo i.

7. Coi ch ng b thoái hóa

Nh ã nói, giai o n ba ã là m t thành t u, là phòng i vào thi chung kh o, ch c n kiên trì n cùng là thi u (x. Mt 10,22; 24,13), vì ây là cu c thi mà v chánh ch kh o v a ra thi v a t gi i thi giúp thí sinh, ho c qua êm tâm linh i này ho c qua ng ng c a êm sâu c a s ch t. S kiên trì c n thi t ây là kiên trì l t b con ng i c s n sàng ón nh n con ng i m i. Kiên trì nh ng i y t th c i ch v , nh phù dâu i cung nghinh chàng r , ôi khi có th ch p m t vì m t m i nh ng lòng ph i t nh th c (x. Dc 5,2). M i nguy ây là s ch nh m ng, ch quan, t hào (x. Mt 24,48-51) khi n cho con ng i c d n d n l y l i s c, l n ra bên ngoài, t chích ng a ch ng l i ch t men c a con ng i m i và tái b trí không b khu t ph c n a (x. Mt 12,43-45).

Này ngài đang ngày chêm i V môn, có bao gi b n th so sánh c p b c hi n h u gi a m t cái hoa nh a và m t bông hoa th t? M t bông hoa s ng, dù là bông hoa hèn kém nh t gi a các loài hoa, há ch ng v t xa v i v i so v i chùm hoa nhân t o không có s s ng? Xin ng mình b ánh l a vì v hào nhoáng c a chùm hoa nhân t o.

B n ã v t v t i c V môn i ngày kh o thí, b n c n bi t rõ nh ng tri u ch ng đ n n nguy c ào thoát, t nh th c phòng.

- N u b n thi u lòng bi t n

- N u b n s s th t

- N u b n ích k , v vết, không coi tr ng ích chung,

- N u b n xem nh công b ng, không tôn tr ng quy n l i ng i khác,

- N u thay vì u tiên cho ng i n tr c, ng i i u ki n, ng i nghèo, ng i y u t và ng i có tài c, b n l i dành u tiên cho ng i có nhi u ti n,

- N u b n nh n tâm, thi u lòng th ng xót,

- N u b n th ng xuyên ch y theo i u mình thích, không ch u làm ngay nh ng vi c ph i làm,

- N u b n vv ... ,

Này ngài đang u i s c v i cu c th c canh, n u b n th y xu t hi n nh ng tri u ch ng i lo i nh trên ây, hãy g i i n ngay t c kh c cho phòng c p c u, hãy giành l i tinh l ng, trao i v i Chúa Thánh Th n. Chính Chúa Thánh Th n s n ngay l p t c, s soi sáng, i an và nâng b n.

Dù bạn là thiếu rí danh d và uy tín vì m t i u
ngu xu n nào ó, hãy th ng th n thú nh n s th t tr c
Chúa, phó thác t t c cho Ngài, Ngài s t o cho b n m t
c h i m i vào lúc Ngài mu n. Trong lúc ch i, b n hãy
kiên quy t làm tròn m i b n ph n hi n t i v i lòng yêu
m n. ng th i, b n hãy v n theo nh ng ch d n d i
ây hoàn t t giai o n th ba.

8. hoàn t t giai o n ba

trung thành su t i, c n trung thành trong m i
i u nh . Bi t n và qu ng i n i nh ng i u nh trong
hi n t i, chu toàn nh ng b n ph n nh v i lòng yêu m n
l n:

- **Dành u tiên cho Thiên Chúa:** Th c d y hãy
lòng thanh t nh, trong i tho i hi p nh t v i Thiên Chúa;
ng ng i ngay vào máy vi tính, c n ghi chú i u gì, hãy
dùng gi y bút. Khóa TD khi c u nguy n và su t th i
gian t nh tâm. N u th y mình có v n , hãy qu ng i
s ng tinh th n Tin M ng trong t ng giây phút hi n t i, liên
t c m t tu n li n, m i s s b t u thay i...

- **Nuôi mình b ng L i Chúa và Thánh Th :** c
và suy ni m L i Chúa h ng ngày, d l và r c l m i khi
có th c.

- **T nh táo làm ch các giác quan và trí t ng**
t ng, không t tha th hay ch c m i n trong i u nh : t
m t nhìn, tai nghe, mi ng nói, m i ng i, tay s , th t da
ng ch m. B n s có m t l ng tâm ngay th ng v i m t
t m lòng trong s ch, và b n s “ c nhìn th y Thiên
Chúa” (Mt 5,8). C n tri t . H còn t ch m ch c i u
gì thì ch a th hoàn t t giai o n ba. B n s h i: nh th
thì m y ng i t c? Vâng, các ngôn s th i C u c

ã báo tr c r ng Dân Chúa s xiêu l c c tin, ch còn l i m t “s sót” ít oi. Ý t ng “s sót” không h bi quan nh ng r t hùng tráng, m i g i m i ng i chúng ta. Chính Chúa Giêsu c ng ã nói: “Nh ng khi Con Ng i n, li u Ngài còn th y lòng tin trên m t t n a ch ng” (Lc 18,8b), và: “Vì tôi ác gia t ng, nên lòng yêu m n c a nhi u ng i s ngu i i, nh ng k nào b n chí n cùng, k y s c c u thoát” (Mt 24,12-13).

- ***Giành l i s thnh l ng bên trong và c bên ngoài:*** s ng gi n d , nghèo khó, tránh m i kích thích. Hãy xét l i nh ng am mê vô ích, nh ng cái không c n thi t: r u, thu c lá, video, TV, chat, text, game, th i trang... Không m TV trong gi c m, ch xem nh ng ch ng trình h t s c c n thi t. B n hãy nh t ra t t c nh ng câu th HMT liên h n s thnh l ng, r i ang khi suy t tìm cách s p x p chúng theo m t th t nào ó, b n s khám phá ra s thnh l ng quy n n ng n m c nào và b n s yêu m n nó h t lòng. Thnh l ng c trong vi c s p x p v t. D n bàn gi y và phòng , d p b h t nh ng gì không c n thi t, s p x p ph n còn l i th t g n gàng, g b nh ng vi c ph , nh ng b n r n âu lo vô ích. ang khi làm nh th , hãy ngh n linh h n mình và b n s d n d n khám phá ra ph i làm gì...

- ***Vâng l i, khiêm nh ng l ng nghe và tôn tr ng quan i m ng i khác.*** Khiêm nh ng là gì? Theo Thánh n Têrêxa Avila, khiêm nh ng là b c i trong s th t, là ph n ng nh HMT n m 1937: bình t nh i m t v i s cùi h i tinh th n c a mình và b c i trong lòng th ng xót c a Thiên Chúa. Kinh nghi m cho th y l m ng i giàu tài n ng nh ng ã t phá h ng vì ích k và cao ng o. Ph i chi h ng t coi mình là chu n m c, thì ã v t lên chính mình và ti n r t xa. N u b n c n làm th , vi t v n, hãy

tiếp nôi kinh nghiệm HMT, hãy làm tông v v n h c
ngh thu t b ng cách xóa mình i và cao ng i khác.

C n ki m tra xem mình th ng thi u qu ng i
lúc chu n b , lúc th c hi n hay lúc k t thúc. S qu ng i
th t ph i là qu ng i trong hi n t i. Hãy làm ngay t t c
nh ng gì c n làm ngay. Khi thoáng th y Chúa m i g i hy
sinh m t i u g i r t nh , hãy l ng lòng xu ng dăng lên
Ngài hy sinh y v i t t c lòng m n, ng quay nhìn i n i
khác. Ch Thánh Têrêxa k l i: “T ngày lên ba tu i, con
không t ch i Chúa i u gì.” Làm nh th là b n ang
v n t i m c l i th 4: qu ng i và bi t n vui nh n
hi n t i, và m c l i th 5: hi p nh t m t lòng m t ý v i
Chúa. V t c nh ng cu c thi nho nh , l m khi ta t o
nên dây chuy n m t chu i ph n ng c a men và c a h t c i
N c Tr i. Tuy nhiên, nó th ng r t b t ng và th m l ng,
có gì i sai ch mình Chúa và ta bi t. N u vì thi u t nh táo
mà gì i sai , hãy khiêm nh ng thú nh n v i Chúa trong
bình an, r i chính Chúa s i u ch nh.

Ti p n, hãy v n t i m c l i th 6, b ng cách
khao khát chia s m i s v i c Kitô. T p vui m ng t
n khi b hi u l m, b s nh c và b quên lãng. Hãy h t s c
qu ng i n i m i cu c thi r t nh gi a i th ng. Gi a
t t c nh ng chuy n trái ý và au th ng b n ang ón
nh n ch ng t m t tình yêu l n lao cho Chúa C u Th ,
b t ch t m t hôm, dù chính b n hay các thiên th n c ng
không sao ng t i, m t gi t hy sinh r t nh nào ó s là
gi t n c trần ly Chúa bi n chum n c lã thành r u
c u r i c ngon và em chiêu ãi c nhân gian và l ch s .

L I K T

Th a b n, cu c s ng th t cao quý và vô cùng nghiêm túc. B n s ch s ng i này m t l n, không h có c h i s ng nháp h t ki p này sang ki p khác. Hãy qu ng i và d u n n n trong tay Thiên Chúa nh th i t sét trong tay ng i th g m. Hãy Thiên Chúa hoàn thành n i b n tuy t tác Ngài h ng c m .

ng thoái thác r ng b n còn tr . HMT ã t t i n tòng tâm tu i 25. Ch thánh Têrêxa hoàn t t hành trình tu i 24. Vâng, “ ng ai xem th ng tu i tr c a b n”, nh t là khi b n ang d n thân trên ng t n hi n. “Trái l i, b n hãy nên g ng m u cho các tín h u v l i n ti ng nói, v cách c x , v c ái, c tin và lòng trong s ch” (1Tm 4,12). Hãy d n thân h ng ng cu c thanh t y b i tr i ngay hôm nay, khi n ng l c t nhiên c a b n còn sung d t và m i m . Anh hoa ã phát ti t n i HMT và ch thánh Têrêxa Hải ng Giêsu chính là vì h ã qu ng i h ng ng n tr i ngay gi a tu i thanh xuân. i n m t tu i mu n màng m i u ph c Chúa, có toát ra th thì c ng n ng ph n nghiêm trang o m o, khó có c nét xanh t i bao la và r c r .

Sau cùng, c n ph i dám th c hành i u mình bi t. ó c ng là m t i u c Thánh n Têrêxa nh n m nh trong ph n nói v d y c xá th ba, nh l i Chúa Giêsu nói: “B n hãy i, và c ng hãy làm nh v y.” (Lc 10,37)

Qui Nh n, 14-09-2010

Lm Tr ng Th p T

TRÍCH TUYỂN TH HÀN M C T ²⁹

---

²⁹ Những bài th ch n in ây c ánh s câu ti n i chi u theo ph n c c chú. Chúng tôi ch ghi c c chú Kinh Thánh t ng i y cho hai bài Cô Liêu và Cu i Thu, còn m y bài khác ch m i ch m phá, nh m t g i h ng các b n tr Công Giáo ti p t c công vi c. Chúng tôi mong r ng qua vi c này, b n tr s nghi m ra r ng làm th o không ph i là di n ca t ng câu L i Chúa nh ng là ghi l i c m nghi m tâm linh v i nh ng hình nh th m m L i Chúa ã n sâu trong tim óc nh suy ni m và chiêm ni m.

THÁNH N NG TRINH MARIA³⁰

Nh song l c tri u nguyên n ph c c
Dâng cao dâng th n nh c sáng h n tr ng
Th m tho bay cho n cõi Thiên àng
Huy n di u bi n thành muôn kinh tr ng th .
Và T ng lãnh Thiên th n qu l y M 05
Tung hô câu ng h ng p châu sa
H ng xông lên l i ca ng i sum hoà
Trí miêu du c a muôn vì r t thánh.
Maria! Linh h n tôi n l nh!
Run nh run th n t th y long nhan. 10
Run nh run h i th ch m t vàng...
Nh ng lòng v n th m nhu n n trù m n.
L y Bà là ng tinh truy n thanh v n
Giàu nhân c, giàu muôn h c t bi.
Cho tôi dâng l i c m t phò nguy 15
C n lâm lu v a tr i qua d i th .
Tôi c m ng r ng r ng hai dòng l
Dòng thao thao b t tuy t c a ngu n th .
Bút tôi reo nh châu ng c n vua
Trí tôi h p bao nhiêu là khí v ... 20
Và trong mi ng ng m câu ca huy n bí,
Và trong tay n m m t n m hào quang...
Tôi nò r i, n võ l hoà chan.
T u l y Bà, Bà r t nhi u phép l ,
Ng c Nh Ý vô tri còn bi t c , 25
Hu ng chỉ tôi là Thánh Th k t tinh,
Tôi a nhìn B c u r ng bình minh,

³⁰ Toàn bài: xin xem Lc 1,26-38

Câu 1a (Nh song l c tri u nguyên): xin xem Tv 42,2 (Nh nai r ng mong m i tìm v su i n c trong)

Câu 1b-2a (n ph c c dâng cao dâng): xin xem Ez êkiel 47,1-11; Kh 22,1-2

Câu 9-10: xem câu cu i c a kinh Kính M ng.

Câu 37: xin xem Kh i Huy n 22,16

Chỉ u cùng h t kh p ba ngàn th gi i...
 Sáng nhi u quá cho thanh âm v i v i,
 Th m d ng bao cho mi ng l i khong khen. 30
 H i S th n Thiên Chúa Gabriel,
 Khi ng i xu ng truy n tin cho Thánh N ,
 Ng i có nghe xôn xao muôn tinh tú?
 Ng i có nghe náo ng c muôn tr i?
 Ng i có nghe th m u nhi m ra i 35
 ca t ng – b ng hoa h ng sáng láng
 B ng tràng h t, b ng Sao Mai chi u r ng
 M t êm xuân là r t i anh linh?
 ây r i! ây r i! Chu i ng c vàng kính,
 Th c u nguy n là th quân t ý, 40
 Tr ng phu l i và tông tri t lý.
 Là ngu n tr ng yêu m n N ng Trinh,
 Là ngu n au ch u l y N ng Trinh.
 Cho tôi th p hai hàng cây b ch l p
 Khói nghiêm trang s dâng lên tràn ng p 45
 C Hàn Giang, c màu s c thiên không
 Lút trí khôn và ám nh h ng lòng
 Cho s t s ng, cho ê mê nguy n c...
 T u l y Bà, l y Bà y n ph c,
 Cho tình tôi nguyên v n t tr ng r m, 50
 Th trong tr ng nh m t kh i b ng tâm
 Luôn luôn reo trong h n, trong m ch máu!
 Cho v l c muôn ngàn tinh u,
 Cho ê mê âm nh c và thanh h ng.
 Chim hay tên ng c, á bi t tu i vàng. 55
 Lòng vua chúa c ng nh lòng thê th
 S ngây ng t b i ch ng th y
 Ngu n thiêng liêng yêu chu ng M S u Bi.
 Ph ng Trì! Ph ng Trì! Ph ng Trì! Ph ng Trì!
 Th tôi bay su t m t i ch a th u, 60
 H n tôi bay n bao gi m i u
 Trên tri u thiên ng i chói v n hào quang?

ÂY THÔN V D

Sao anh không v ch i thôn V ?
Nhìn n ng hàng cau n ng m i lên.
V n ai m t quá xanh nh ng c
Lá trúc che ngang m t ch i n.

Gió theo l i gió, mây ng mây, 05
Dòng n c bu n thiu, hoa b p lay...
Thuy n ai u b n sông tr ng ó,
Có ch tr ng v k p t i nay ?

M khách ng xa, khách ng xa 10
Áo em tr ng quá nhìn không ra...
ây s ng khói m nhân nh
Ai bi t tình ai có m à ?

TR NG VÀNG TR NG NG C³¹

Tr ng! Tr ng! Tr ng! Là Tr ng, Tr ng! Tr ng!
Ai mua tr ng tôi bán tr ng cho
Không bán oàn viên, c h n hò...
Bao gi u tr ng vinh qui ã
Anh l i ây tôi th i ch th . 05

Không, không, không! Tôi ch ng bán hòn Tr ng.
Tôi gi ò ch i, anh t ng r ng
Tôi nói thì t, là anh d i quá:
Tr ng Vàng Tr ng Ng c bán sao ang.
Tr ng! Tr ng! Tr ng! Là Tr ng, Tr ng, Tr ng! 10
Tr ng sáng tr ng sáng kh p m i n i
Tôi ang c u nguy n cho tr ng tôi
Tôi l n cho tr ng m t tràng chu i
Tr ng m i là Tr ng c a R ng Ng i.

---

³¹ Xin xem Mt 13,45-46

Tr ng! Tr ng! Tr ng! Là Tr ng, Tr ng, Tr ng! 15

À L T T R N G M ³²

*ây phút thiêng liêng ã kh i u
Tr i m trong c nh th c huy n m !
Tr ng sao m u i trong s ng nh t
Nh ón t xa m t ý th .*

*Ai hãy làm thính ch nói nhi u, 05
nghe d i áyn c h reo,
nghe t li u run trong gió,
Và xem tr i gi i ngh a yêu.*

*Hàng thông l p loáng ng trong im 10
Cành lá in nh ã l ng chìm.
H th c làm sao phân bi t c!
Sông Ngân hà n i gi a màn êm.*

*C tr i say nhu m m t màu tr ng, 15
Và c lòng tôi ch ng nói r ng.
Không m t ti ng gì nghe ng ch m,
D u là ti ng v c a sao b ng...*

---

³² Câu 5, xin xem Hô số 2,16; Tv 18/19,2-5;

ÊM XUÂN C U NGUY N ³³

(T ng c thiên h)

Tr i hôm nay bình an nh nguy t b ch,
ng tr ng xa, ánh sáng tuy t v i bay...
ây là h ng quý tr ng th m trong mây
Ng i phépl c a c tin ki u di m, 05
Câu tán t , khong khen long c phi m:
Bút xuân thu mùa nh c n v a khi
Kh p m i ph ng i m l tr hoài nghi:
Cây b ng g m, và lòng sông toàn ng c!
Và u hôm m t vì sao li n m c
ph ng Nam m u nhi m bi t ng n mô! 10
Vì muôn kinh d n d p côi th m tho
Thêm ngh a lý sáng tr ng nh th t b o
Ta ch p hai tay qu hoan h o
Ng a trông cao, c u nguy n tr ng không gian
v a dăng v a hi p b n mùa xuân 15
N m t l t giàu sang h n Th ng .
ã no nê, ã b a r i, th h
C a ph ng trai mê m n khí thanh cao;
Ph ng hoàng bay trong m t t i tr ng sao
Mà ánh sáng không còn khiêm nh ng n a. 20
ng c u xin c th ra ng s a
Ta ng t i trong khoái l c c a h n au...
Trên chín t ng, điều ng c trôn châu
D ng s ng l i muôn ngàn hoa ph m ti t.
Nh p song ôi: này ây, cung c m nguy t 25
p l i th thành ph c l c ng tu.
Tôi van l n, th m nguy n Chúa Giêsu
Ban n xu ng cho mùa xuân hôn ph i,
Xin tha th nh ng câu th t i l i
C a bàn tay thi s k lên tr ng 30
Trong bao êm xao xuy n v ng sông H ng.

³³ Câu 7-8, xin xem Kh i Huy n 22,1-2

I M L

C tin th m h n ng c
*T*h bay r i th bay...
*M*au gò giai âm l i
*S*ốt b t ngh a ng say.

*C*ó tin thôn xa n 05
*C*ó i m l êm nay:
*ó*ng c a m i ph ngl i
D n ánh sáng vào ây.

*N*goài không gian r t mát
*C*him thanh t c ra i 10
*N*êu cao h n ti ng nh c
*M*ùa hát s xanh t i.

N m nay tôi th ng tu i,
*S*ai h n v i ng i xa 15
N m nay xuân nh c mãi
N c m t li n a ra.

NH NG GI T L

*T*r i h i, bao gi tôi ch t i ?
*B*ao gi tôi h t c yêu vì,
*B*ao gi m t nh t tan thành máu
*V*à kh i lòng tôi c ng t a si?

H ã xa r i khôn nú l i, 05
*L*òng th ng ch a ã, m n ch a b a...
*N*g i i, m t n a h n tôi m t,
M t n a h n tôi b ng d i kh .

*T*ôi v n còn ây hay âu ?
*A*i em tôi b d i tr i sâu ? 10

Sao bông ph ợng n trong màu huy t,
Nh ợng lòng tôi nh ợng gì t châu ?

NGU N TH M

Trí ợng no và khí xuân ợng kh e,
Nh c ợng say và r ợng v n còn th m.
Nên muôn cánh th y tiên ch a dám hé
Trong phút giây tr ợng c a linh h n.

Ti ợng pháo i: bao nhiêu kinh c ợng nguy n 05
u dâng lên cho n chín t ợng mây
H i xuân m m vì h n d y n,
Ta em m trong ý v ợng nay.

Ta cho ra m t dòng th r t mát, 10
M i tinh khôi và thanh s ch b ợng h ợng.
Tr i nh h p ph i h i men ngan ngát,
m muôn ng ợng tinh l c xu ợng m i ph ợng.

C tr i b ợng điều điều nh báu v :
Nên ti ợng vang th m d i n thâm tâm,
Mà ta ợng Tiên Tri muôn thu 15
Gi a ợng nay còn ợng gì ợng Phúc Âm.

T th i xuân! T th i xuân non n c!
Phút thiêng liêng nhu n g i ánh thi u quang,
Thiên h bình, và tr i tuôn n ph c.
Nh tri u thiên v n l n kh p không gian. 20

Ta há mi ợng cho ngu n th m trào v t:
ợng th bay sáng láng nh sao sa...
Trên l a tr ợng m i hai hàng ch ợng c
Thêu nh thêu r ợng ph ợng k t tinh hoa.

Ta cao ngâm gi ng vô cùng thanh thoát 25
Khi n châu thân rung ng th t tr ng.
Toan ng t i trong c n mê khoái l c,
M d u yêu li n v i n tay nâng...

“- ây thi s c a o quân Thánh giá,
N a êm nay vùng d y tung hô, 30
s t cho c xuân xuân thiên h
H ng m n yêu là l c c a l i th ”.

RA I³⁴

M t chi u xanh, m t chi u xanh huy n ho c,
Sáng bao la vây lút cõi thiên không.
Xu t th gian ch a có t i trong lòng,
Muôn ý t say chìm n i b t giác. 5
H ng cảm d mê ng i trong khoái l c.
A! A! A!

Thiên a m hoang mang...
Là ng khi th l y c thiên àng
Bay nh ng ti ng tung hô thánh c,
Muôn th n ph m trong lằng lằng ch u ch c, 10
Ánh hào quang chan chói ng t l u ly.
Ôi cao sang khôn ví, tr ng ai bì...

Trên n c c có vô vàn châu báu,
Trí r t ng p, b i ch ng xuân h n h u
ã ra i theo l nh c a Ngôi Hai... 15
Ôi! Thánh tai, thánh tai và thánh tai
C tr i b ng n i lên muôn i u nh c
R t tr ng v ng, r t th m tho man mác,
R t ph ng phi, trên h t c anh hoa.
Xuân ra i,

i m ng c m nh ngà, 20
Th có tu i và chiêm bao có tích,
Và tâm t có m t i u r t thích,

³⁴ Câu 6-15, xin xem Isaia 6,1-3

Không nói ra vì s b t say s a!
 - “Chàng ơi! Chàng ơi, s l êm qua!
 Mùa xuân t i mà không ai bi t c ...” 24

SAY TH ³⁵

B n mùa th xanh xanh nh c m th ch,
 Chim ngàn tr ng em ti ng l v ca.
 Ca, c m ca, t ng v ng dang ra
 Cho thêm ý, ngu n h ng thêm y d y.
 Màu nh ru, sóng âm thanh xô y. 5
 Bao h ng th m trong l i nguy n chi u nay,
 Lên b c lên và ân hu d ng bay.
 Ôi! khí h u l c bao ngu n ánh sáng.
 Ch a no sao? Nhân t êm vô h n
 Do bàn tay Thiên Chúa ch y tuôn ra. 10

Ca, c m ca, t ng v ng dang ra.
 c ân ái d n lên muôn tr ng c .
 Hãy qu l y nhìn xem cho s ng ã,
 C lòng th say t i khí linh thiêng.
 Nh c n ng say mà tình t còn nguyên. 15
 C n s t s ng xinh h n c u vàng di p,
 Ng a tay thôi, n tr i à xu ng hi p.
 Tr ng và tr ng cho th m h t m i n i.
 Ng i th gian, ôi mi ng l i âu r i?
 Và tán t và khong khen n c n . 20
 Tr ng t m m t tr i m s m n

---

³⁵ Câu 5-6, xin xem Tv 140/141,2
 Câu 22, xin xem ý ngh a chu i Mân Côi
 Câu 23-24, xin xem Kh i Huy n 5,1-5
 Câu 29-30, xin xem Kh i Huy n 22,2
 Câu 33-34, xin xem Kh i Huy n 5,1-10
 Câu 51-52, xin xem Mt 5,8; Kh i Huy n 14,4
 Câu 65, xin xem Isaia 25,7-8
 Câu 68, xin xem Isai 25,6

Bao hoa h ng m u nhi m N V ng x a.
 Ôi! ây là n cao ng nhà vua
 Dòng a vít thu x a tr i sáng c .
 Hãy qu l y nhìn xem cho s ng ã, 25
 Quê h ng th m th m bi t d ng nào.
 ây là v n nên hoa lá xôn xao.
 Gió i m i thêm h ng cho ánh sáng.
 Mùa r ng rãi, trái tr ng chao vô h n,
 Ngon th m h n thái t o b a hôm nay. 30
 i u àn x a không sánh k p b ng dây
 B i huy n di u in nh màu nguy t b ch,
 B i c ao tuôn tràn vô pho sách,
 B i Thánh Kinh no chán ngh a sâu xa
 Ca, c m ca, t ng v ng dang ra. 35
 L n hút trí khôn ngoan ng i th .
 Ng i ã kh n say s a vô cùng
 Hi p hòa th cho yêu m n bâng khuâng,
 Bao nhiêu lòng ai trút s ch láng láng.
 ây t t c , h i ôi! Minh Thánh Chúa, 40
 C a t l là ngu n n chan ch a,
 áng tr ng thiên và r t áng mong n.
 Ly Tao r ng àn ng c c ng theo n
 B i o h nh rung muôn dây tình c m.
 Không mê chi k trâm ng i vàng ch m, 45
 Tr i c b ng bay thú v tiêu dao,
 R u n ng th m say hoa nguy t h ng ào.
 ây ch m i xe v n v ng lòng d .
 Hãy qu l y nhìn xem cho s ng ã,
 Không gì tiên cho sánh k p b ng th . 50
 Tính ch t thanh mà ph m v t không ng ,
 R t yêu chu ng màu nh n c s ch s .
 H n v n a phiêu diêu trong gió nh ,
 Bay giang h không sót m t ph ng nào.
 Càng lên cao dây ng v ng càng cao, 55
 Quy n r bi t bao kinh c u nguy n
 Và k t tinh thành hào quang kim tuy n
 Theo tràn v cho n cõi vô biên.
 Hân hoan thôi! Th d ng g p h ng nguy n

Làm sum hi p v i muôn vì c Thánh. 60
Tôi là k i ng êm gió l nh,
Không mong gì h n kêu g i t m lòng th .
B i ch ng ây là xuân tr c i ch ,
H i m áp nh m t ngu n an i.
Tr i m r ng và không ai h n t i, 65
L ng bao dong tha thi t cánh tay êm.
Chao! Tràn tr là phúc h nh ban êm,
Và ây chính là cao l ng m v
C a ngu n o mà ngày x a Thánh khí
Th v i lòng ai ph i hi p nên duyên. 70
Mà ai âu c m c n i ni m riêng.

CÔ LIÊU³⁶

*Gió lùa ánh sáng vô trong bãi
Tr ng ng m y sông, ch y lán lai
Bu m tr ng ph t ph nh cu ng lá
Lòng tôi bát ngát r ng b ng hai.*

*Tôi ng i d i b n i n ng M , 05
Ti ng rú ban êm r n bóng m ,
Ti ng rú h n tôi xô v sóng,
Rung t ng không khú b t vi lô.*

---

³⁶ Hình nh trong bài th là dòng sông (có th là sông Gò B i – vào th i sáng tác t p au Th ng – tuy nhiên sông Gò B i h p, không có thuy n bu m); không ph i HMT ng i ng m tr ng trên bi n nh Quách T n nói (PC -1, tr. 95) – nh ng c m h ng c bài l i là bi n h (Mt 14,22-33) Câu 1-4: nhóm môn xu t hành trong bình an (xin xem Mt 14,22)

Câu 3, xin xem Mt 14,24

Câu 5, trong Mt 14,23: Chúa Giêsu c u nguy n trên núi m t mình - ây HMT ng i d i b n, có Chúa Giêsu ng i khút bên c nh (câu 10); HMT ch ng ki n c c nh xu t hành l n c n bão, c c nh Chúa i trên n c (câu 9) l n ti ng rú c a các môn (câu 7)

Câu 6-7, xin xem Mt 14,26

Câu 9, tác gi Phan C ã liên t ng t i Mt 14,22-33 (PC -1, tr. 97)

Câu 9-10, cùng lúc Chúa b c trên sóng n v i các môn mà v n v i HMT.

Câu 11-12, xem Gioan Thánh Giá: “Chúa Cha ch nói m t l i r ng ó là Con Ngài. Ngài h ng nói l i y mãi trong thnh l ng v nh c u, thì linh h n c ng ph i l ng nghe trong thnh l ng.” (Châm ngôn 99)

Câu 13-16: T cu c th thách c a các môn trên bi n, HMT quay v êm en c a chính mình và b t g p s thnh l ng c a Thiên Chúa, s thnh l ng ã khi n chính Chúa C u Th trên th p giá ã ph i th t lên: “Ê-li, Ê-li, lê-ma xa-bác-tha-ni”, ngh a là “L y Thiên Chúa, l y Thiên Chúa c a con, sao Ngài b r i con?” (Mt 27,46). T a “Cô liêu” c a bài th nói lên tinh c nh “b b r i” c c a Chúa C u Th l n HMT, theo ngôn ng Cát Minh có th g i là “êm tâm linh”.

*Ai i l ng l ng trên làn n c,
V i l i ai ng i khút c nh tôi ?
Mà sao ng m kín th y mi ng
Không nói không r ng nín c h i ?* 10

*Chao ôi! Ghê quá trong t t ng,
M t v ng cô liêu c v n i!
Chao ôi ghê quá! Chao ghê quá!
C m th y h n tôi n l nh r i!* 15

CU I THU³⁷

*L a tr i ai d t v i ai c ng,
Ai th chim bay n Qu ng Hàn,
Và ai gánh máu i trên tuy t,
M nh áo da c u ng m n nang.*

---

³⁷ Toàn c nh bài th này di n t Mùa V ng, v i s xu t hi n c a Gioan T y Gi trong hoang a.

Câu 1-2: ni m hy v ng (l a tr i) v i Thánh Th n Thiên Chúa (chim câu)

Câu 3, xin xem: Gioan 1,29 – câu này th i HMT c d ch là: “ ây là Chiên Thiên Chúa, ây ng gánh t i tr n gian” – ng C u Th là Con Chiên tinh s ch, máu c u i.

Câu 4, xin xem: B n v n Kinh Thánh nói áo lông l c à (Mt 3,4; Mc 1,6) nh ng trong tâm th c ng i Công giáo Vi t Nam th ng ngh là áo lông c u.

Dacaria 13,4 ch nói là áo lông thú, không nh rõ lo i thú nào.

Câu 5, xin xem i p khúc bài thánh ca Mùa Vong: “Tr i cao hã s ng xu ng, và ngàn mây hã m a ng C u i”

Câu 9-10, Gioan T y Gi xu t hi n trong hoang a (x. Mt 3,1-12; Mc 1,2-6; Lc 3,1-5; Ga 1,19-28)

Câu 11-12, cây m nh kh nh này là cây s y (x. Mt 11,7-10; Lc 7,24-30)

Câu 13: ti ng khóc kêu than mong i c a Dân Chúa trong Mùa V ng.

Câu 14: Vì sao l ch ng C u Th , xin xem Dân S 24,17

Câu 15: Ng i th ây là ng C u Th - ss. Trong bài Ave Maria câu 35, ng C u Th c g i là “Th m u nhi m”

Câu 16: tình c nh t i l i c a nhân lo i.

Mây v h ng hà sa s l , 5
Là ngu n ly bi t gi a cô n.
Sao không tô i m nên s ng khói,
Trong cõi lòng tôi bu i ch p ch n.

ây bãi cô liêu l nh h ng h , 10
V i bu n ph n ph t, v ng tr v .
Cây gì m nh kh nh run c m c p,
i m báo thu vàng g y xác x .

Thu héo n c thành nh ng ti ng khô.
M t vì sao l m c ph ng mô ? 15
Ng i th ch a th y ra i nh ?
Trình b ch ai chôn t n áy m ?

BI NH NTA

Máu tim ta tuôn ra làm b c
Mà sóng lòng r n r t nh mây trôi
Sóng lòng ta tràn lan ngoài x l
Dâng cao lên, cao t t i trên tr i.

Ôi ta ã m a ra t ng búng huy t 05
Khi say s a v i l n sóng tri n miên
Khi nh n l y trong thâm tâm cay nghi t
Gì ng h n au tr m v n n i ni m riêng.

Ta mu n nú h n ai ng hi n hi n 10
Trong lòng và ang t m máu sông ta
Ta mu n v t ai ngoài sóng i n
nhìn xem s c m t v i làn da.

Ôi nông cu ng! Ôi r d i r d i!
Ta i thuy n trên m t n c lòng ta

Ôi nông cu ng, ôi r d i, r d i 15
Ta c m thuy n chính gi a v ng h n ta.

XUÂN U TIÊN

Mai sáng mai, tr i cao r ng quá
Gió c ng h i và nh c lên mây
ôi lòng c ng m nh xuân m
Ch có áo xuân tr ng tr o thay!

Mai này thiên a m i tinh khôi 05
Gió c ng h i và nh c lên tr i
Chim khuyên hót ti ng u tiên h t
Hoa lá h nghi s l i

Trái cây b ng ng c v b ng g m 10
Còn m t tr i kia t kh i vàng
Có ng i trai m i in nh nguy t
Gió c ng h i và nh c lên ngàn

Thu y càn khôn m i d ng nên 15
Mùa th ch a g t t t t i lên
Ng i th phong v n nh th y
Nào ã ra i ng c bi t tên

Xuân g m u tiên gi a côi i 20
Mùi th m ngây d i sóng con ng i
Hãy hoan hô, l i cao nh s m
- V n tu , bay i! N ng r p tr i!

TRÍCH TUYỂN VĂN NHÀN M C T

L I T A A U T H N G

Ai nói v n tr ng là nói v n m . Ai nói n m ng là nói b n tình. Ng i th là khách l i gi a ngu n trong tr o. Trên u Ng i là cao c , vô biên và vô l ng; xung quanh Ng i là m n tr n v i yêu ng vây ph b i tr m dây quy n luy n - làm b ng êm d u, làm b ng thanh bai... Gió ph ng mô y a Ng i n b xa l , y trình ti t và y thanh s c. Ng i đ ng l i hái nh ng lá tinh hoa. Ng i nín l ng mà nghe ti ng tr ng reo vang vang nh ti ng châu báu v l . À ra Ng i c ng đ i đ t, h t vàng r i b c trong v t áo. Trí Ng i ã dâng cao và th Ng i dâng cao h n n a. Thì ra Ng i ang say s a i trong M c, trong Huy n Di u, trong Sáng Láng và v t h n ngoài H Linh....

Tôi làm th ?

- Ngh a là tôi nh n m t cung àn, b m m t ng t , rung rinh m t làn ánh sáng...

Anh s th y h i àn l l t theo h i th c a h n tôi, và chi u theo nh ng sóng i n nóng ran trút xu ng b i n m u ngón tay uy n chuy n.

Anh s run theo khúc ngân nga c a t ng, s m c cho giai âm r n r nu i không ng ng.

Và anh s c m giác l , nhìn không ch p m t khi m t tia sáng xôn xao t i có vì sao v . Nh ng th y là âm i u c a th tôi, âm i u thiêng liêng t o ra trong khi máu cu ng r n vang đ i ngòi bút.

Tôi làm th ?

- Ngh a là tôi y u u i quá. Tôi b cảm d . Tôi ph n l i t t c nh ng gì mà lòng tôi, máu tôi, h n tôi u h t s c gi bí m t. Và c ng có ngh a là tôi ã m t trí, tôi phát iên. Nàng ánh tôi au quá, tôi b t ti ng khóc, ti ng gào, ti ng rú... Có ai ng n c n c ti ng lòng tôi ?

+

Tôi ã s ng mãnh li t và y . S ng b ng tim, b ng ph i, b ng máu, b ng l , b ng h n. Tôi ã phát tri n h t c c m giác c a Tình yêu. Tôi ã vui, bu n, gi n, h n ng n t s s ng.

+

- Thôi, m i cô c vào....

Ánh sáng l trong th tôi s làm cho gò má cô g c. Và m t khi cô ã vào là cô s l c, vì v n th r ng rinh không b b n. Càng i xa càng n l nh.....

(1938)

L I T A “XUÂN NH Ý”

Cho mau lên! D n ánh nguy t vào ây... L i th ta s sáng tr ng nh th t b o. Tình c m ta s nóng ran nh m t tr i. Ý ta s cao c ng nh ng n núi. L y Chúa Tr i tôi! Hãy ban cho tôi h ng hà sa s là n lành, n c ... Th tôi s r t no, r t n, r t n , tr ng v ng nh tài hoa, cao sang nh nhân c, chói chang vô vãn ph c l c...

Ôi! Tr i h o nhiên ây không ph i là công trình châu báu c a Ng i sao? Lòng vô l ng ây không ph i do phép t c m u nhi m c a ng Vô th Vô chung?

a ra nào là nh c th m, h ng g m, m ng ng c và
hoa trinh b ch, àn ly tao, tranh tuy t ph m...

a ra nào là gió chia bi t, tr ng oàn viên, chim t
chi ng, mây giang h , và nào là tr i thanh s c, lòng nh
h ng, ni m m c d c.

V n ch a b a, ch a ã, ch a nguôi c chí muôn
sao...!

Ph i m i cho c Xuân thiêng ra i...

Bình an c và thiên h ...

Vì ch ng muôn xuân là l ng th c ngon ng t, m
vì, ánh xuân là ngu n t t ng th m tho, tinh khi t, khí
xuân là m ch tr ng sinh b t t , tình xuân là cung c m
nguy t mê ly, tu i xuân là Ng c Nh Ý, tên xuân là D Lan
H ng.

Và xuân là phong thái hòa c a n m muôn n m, tr i
muôn tr i, châu l u trên th ng t ng không khí, bàng b c
đ i cát Hà sa, chen l n vô t n h n t o v t...

Loài ng i hãy t n h ng m t h i cho ã ngán và
cao rao danh Cha c sáng. Và loài ng i hãy cám n Thi
nhân ã ra bi t bao nhiêu ngu n máu l , ã t ng u ng
m t ng cay trong khi mi ng v n t i c i s t s ng...

Hãy c u nguy n b ng tr m kinh mây gió,

Hãy dâng cho m t tràng chu i tr ng sao...

Thi nhân s v a say s a, v a iên cu ng, c ra t ng
búng th sáng láng, ph ng phi nh m t mùa XUÂN NH Ý.

Sau Thiên Chúa giáng sinh n m 1939

*Vì t t i Quy Nh n trong m t ngày
r t say, r t d i và r t nh , r t th ng.*

CH Ỉ GI Ậ A MÙA TR ỜNG

Tr ờng là ánh sáng ? Nh ất là tr ờng gi ậ mùa thu, ánh sáng càng thêm k ỏi, th ể m ể th ể m, và n ữ ng ữ th ể l ờng nghe m ể cách ung dung, s ẻ nh ẻ n th ẻ y có nhi ẻ u m ẻ ng nh ẻ c say say gió xé rách l ẻ t ... Và r ẻ i ẻ n ẻ u, ch ẻ m vào th ẻ gì là ch ẻ y, th ẻ y vang lên tuy ch ẻ ng m ẻ t ai th ẻ y rõ s ẻ c rung ẻ ng. Ngh ẻ a là tr ờng r ẻ m trung thu: m ẻ t ẻ m siêu hình, vô l ẻ ng, t ẻ ng tr ờng c ẻ a m ẻ t mùa ao ẻ c, xây b ẻ ng châu l ẻ , làm b ẻ ng chia ly, và h ẻ n ẻ n ẻ a, hi ẻ n hình c ẻ a m ẻ t ngu ẻ n khoái l ẻ c ch ẻ chán...Ph ẻ i không h ẻ chàng Ng ẻ u và Ch ẻ c?

Sông? Là m ẻ t d ẻ i l ẻ a b ẻ ch, không, là m ẻ t ẻ ng tr ờng tr ẻ i chi ẻ u vàng, hai bên b ẻ là ẻ ng cát và r ẻ ng xanh và hoang vu và thanh t ẻ nh. Ch ẻ tôi và tôi ẻ ng c ẻ m m ẻ t mái chèo con, nh ẻ nhàng lừa nh ẻ ng dòng vàng trôi trên m ẻ t n ẻ c.

Ch ẻ tôi c ẻ i n ẻ n t, ti ẻ ng c ẻ i trong nh ẻ th ẻ y tinh và thanh khi t ẻ l th ẻ ng, luôn luôn c ẻ h ẻ i tôi và ẻ tôi cho k ẻ c: “Này ch ẻ em nh ẻ, tr ờng m ẻ c d ẻ i n ẻ c hay m ẻ c trên tr ẻ i, và chúng mình ẻ i thuy ẻ n trên tr ẻ i hay d ẻ i n ẻ c?”. Tôi ng ẻ c m ẻ t ngó lên tr ẻ i r ẻ i ngó xu ẻ ng n ẻ c và c ẻ ng c ẻ i ẻ p l ẻ i” “C ẻ và hai ch ẻ ”. S ẻ ng quá, chao ôi, hai ch ẻ em l ẻ i th ẻ nh tho ẻ ng rú lên c ẻ i làm náo ẻ ng lu ẻ ng tinh khí c ẻ a h ẻ o nhiên.

Vây chúng tôi b ẻ ng ánh sáng, b ẻ ng huy ẻ n di ẻ u ch ẻ a , Ng ẻ u lang và Ch ẻ c n ẻ , chúa c ẻ a ẻ m trung thu còn sai gió mang l ẻ i g ẻ n chúng tôi m ẻ t th ẻ mùi b ẻ ng phi ẻ n: trong y bi ẻ t ẻ u l ẻ i không ph ẻ ng ph ẻ t nh ẻ ng ti ẻ ng kêu rên c ẻ a

th ờng nh ớ xa xa... Thuy ờn i ờm ỏi quỏ, ch ờng t ời c ờng l ỏ i trong v ờng chi ờm bao, v ỏ say s ỏ a ng ỏy ng ỏ t v ỏ ỏnh s ỏng, hai ch ờ em nh ờ ờ m ờ, kh ờng c ờn bi ỏ t c ỏ mình v ỏ nh ờn mình l ỏ ai n ỏa. Huy ờn ỏ kh ỏ i s ỏ . M ỏ i ph ỏt tr ờng l ờn m ỏ i cao, kh ỏ i h ỏ u c ờng t ờng s ỏ c ỏn h ỏa l ờn m ỏ y ỏ , v ỏ tr ỏ tu ỏ , v ỏ m ỏ ng, v ỏ th ỏ , v ỏ n ỏ c, v ỏ thuy ờn d ỏng l ờn, ờng d ỏng l ờn nh ờ kh ỏ i... th ờng t ờng kh ỏ i, s ỏng Ng ỏn H ỏa tr ờnh b ỏ ch ờng m ỏ ch ờm c ỏc ng ỏi sao ỏ i l ỏ c ờng. Ch ờ t ời b ờng reo to: “ ỏ ỏ g ỏ n ỏ t ỏ i s ỏng Ng ỏn r ỏ i! Ch ờu mau l ờn em! Ta cho thuy ờn ỏ u ỏ b ỏ n H ỏn Gi ỏng!”.

i trong thuy ờn ch ờng t ời c ỏ c ỏi c ỏ m ỏ t ờng l ỏ th ỏ l ỏ ỏng ch ỏ m ỏ t thuy ờn h ỏa quang, m ỏ t thuy ờn ch ỏu ng ỏ c, v ỏ l ỏu ỏn c ỏ nh ờng v ỏ tinh t ỏ h ỏnh nh ờ r ỏ i r ỏ ng xu ỏ ng thuy ờn...

Tr ờn kia, ph ỏ i r ỏ i, in h ỏnh c ỏ m ỏ t v ỏ ti ờn n ỏ ang k ờu thuy ờn ỏ quỏ gi ỏng.

Th ờnh l ỏnh v ờng m ỏ ng c ỏa ch ờng t ời b ỏ t v ỏ s ỏng l ỏ n. Ch ờ t ời li ỏn ch ỏ tay v ỏ ph ỏ i ỏ b ỏ n ỏ ò th ỏn Ch ỏu M ỏ³⁸ v ỏ b ỏ t ời r ỏ ng: “Th ỏi r ỏ i! Tr ỏ i! Con tr ờng n ỏ b ỏ v ỏ ng tr ờn c ỏnh tr ỏc kia k ỏi, th ỏ y kh ỏng? N ỏ g ỏ m ỏ i m ỏ kh ỏng sao th ỏat r ỏa c ỏ, bi ỏ t l ỏm th ỏ n ỏo, h ỏ Tr ỏ i”. T ỏi c ỏ i: “Hay l ỏ ch ỏ em ta cho thuy ờn ỏ v ỏo b ỏ n n ỏy, r ỏ i ta tr ờu l ờn ờng c ỏt v ỏ i tay g ỏ h ỏ cho tr ờng th ỏat n ỏn”. Hai ch ỏ em li ỏn gi ỏ u thuy ờn trong m ỏ t b ỏ i h ỏa lau b ỏng v ỏng ph ỏ i ph ỏ i, r ỏ i c ỏng l ỏ c v ỏo m ỏ t ờng l ỏ i r ỏ t l ỏ , ch ỏn d ỏ m ỏ l ờn c ỏt m ỏ c ỏng l ỏ b ỏ c tr ờn ph ỏ i n ỏ l ỏa. N ỏ c su ỏ i ch ỏ y ỏ hang ỏ tr ờng, tinh kh ỏ i t ỏnh m ỏ ch ỏn ỏ ng c ỏ tuy ỏn, ch ỏ m ỏ l ờn nh ờng v ỏng l ỏ, h ỏ tr ỏng ỏn l ỏ kinh h ỏ i v ỏ ng ỏ gi ỏ ng con b ỏ ch ỏ h ỏa x ỏ nh ỏ t c...

³⁸ M ỏ t làng ỏ c ỏa bi ỏ n Qu ỏng Ng ỏ i.

Sao êm nay ki u di m nh b c tranh linh ng th này? Tôi mu n h i xem ch tôi có th y ng t ng ào trong c h ng nh v a u ng xong m t ng m n c l nh, mát n tê h t c l i và hàm r ng? Ch tôi làm thnh – mà t ng lá tr ng r i lên xiêm áo nh nh ng m nh nh c vàng. ng là m t th hòn non b ng cát tr ng quá, tr ng h n da th t c a ng i tiên, c a l a b ch, h n ph m giá c a ti t trình – m t màu tr ng mà tôi c mu n l n l n iên cu ng, mu n k môi hôn, hay áp má lên h ng s c mát r i d u dàng c a cát...

Hai ch em ng dang tay nú áo g ng vào nhau d n b c lên cao... Th nh tho ng m i hai u g i quá, c ch li n em ng ngã l n ra. L i m t đ p cho ti ng c i c a ch tôi c n ra giòn tan trong không khí. Lên t i nh là hao mòn i m t ít. Nh ng mà ng p quá sáng quá, h ng trí làm sao? ây có ph i là n c Nh c non B ng, ng ph th n tiên ngàn x a còn sót l i? Nhìn xu ng cát c tìm d u tích gì l u l i m t v t chân c a ào Nguyên Tiên n , nh ng t m cát ph ng l c a l a c ng, trình b ch làm sao.

B t tri th a quy hà x

Tu t u ào Nguyên v n ch nhân?

Bây gi chúng tôi ng gi a mùa tr ng, m m t c ng không th y rõ âu là chín ph ng tr i, m i ph ng Ph t n a. C không gian u ch p ch n nh ng màu s c phiêu diêu n n i ôi ng t c a ch tôi và tôi l i vì chói lói... ch nào c ng có tr ng, có ánh sáng c , t ng ch ng nh c b u th gi i ch chúng tôi ây c ng ang ng p l t trong tr ng và ang trôi n i bình b ng n m t a c u nào khác.

Ánh sáng tràn trề, ánh sáng tràn lan, chôn tôi và tôi
uống vọt áo ra b c l y, nh b c l y châu báu... Tôi
b ng th y ch tôi có v thanh thoát quá, tinh khôi, t i t t
và oai nghi nh pho t ng c Bà Maria là c tinh tụy n
chí thánh. Tôi mu n s t s ng qu l y mong n bào ch a.
Nh ng tr i i, sao êm nay ch tôi p n th này.
N c da c a ch tôi ã tr ng, mà v n áo qu n b ng hàng
tr ng n a, trông thanh b ch quá i.

Tôi n m tay ch tôi gi t lia l a và h i m t câu h i t c
c i làm sao: “Có ph i ch không h ch?”. Tôi run run khi
tôi có cái ý ngh : ch tôi là m t nàng Ng c n , m t h n ma,
hay m t yêu tinh. Nh ng tôi l i phì c i và v i reo lên : “A
ha, ch L i, ch là tr ng mà em ây c ng là tr ng n a!”.

Ngó l i ch tôi và tôi, thì qu nhiên là tr ng thi t.
Ch tôi hí h ng nh xuân, ch y nh y xênh xang c h c
d p phát tri n h t c ngây th c a ng i con gái m i l m
tu i, tôi ng m mãi ch tôi, và t vui s ng trong làng vô
h n. Có lúc tôi ã kiêu ng o thay cho s c p nhu m i y,
mà ch d i tr i thu êm nay tôi m i bi t th ng th c.
Nh ng phút sáng láng nh hôm nay, soi sáng linh h n tôi,
và gi i thoát cái “ta” c a tôi ra kh i n i giam c m c a xác
th t... Tôi b ng rú lên m t cách iên cu ng, và ch c ng a
tay h ng m t vì sao ang r ng. Ch tôi ng xa ch y l i b o
tôi:

- Em la to quá, ch s âm thanh rung ng n khí
tr i, r i nh ng ánh tr ng s tan ra b t m t...

- Không, không, ch i! R i ánh sáng êm nay s tan
i, ta s bu n th ng và nh t i c. Em mu n bay th ng lên
tr i tìm ánh sáng muôn n m thôi...

QUAN NIỆM TH

G i Tr ng Miên

Miên có h i Trí v quan ni m th . i v i Trí, quan ni m r t khác th ng, không gi ng Baudelaire l m. Theo Baudelaire thì va l y passion làm h ng v cho th . Tr c kia n u Miên l y t p *Th iên c a* Trí ra, Miên s th y nhi u bài th m thía nh ng tình c m r t n ng và r t say s a... Trí ã phát ti t h t tình l c c a h n, c a máu, b ng nh ng câu th ng t i vì khoái l c. Ch y h i ng m t quan ni m v i Baudelaire. Trí nói h i ng thoi, vì trong khi làm th , Trí ã t n h ng nh ng phong v c a nh c, c a hoa, c a tr ng, c a gái m t cách vô t i. Ch i v i Baudelaire , va ã nói “ la passion est chose naturelle”... ngh a là va ã hi u l m ch passion r i v y.

Tình c m – hay c m h ng (enthousiasme) – v i d c tình (passion) khác nhau nhi u. Tình c m là s thanh b ch h n nhiên, không m t chút gì b n nh , t i l i, còn d c tình là c m t s ham mu n phi th ng, ngoài i u r n c a c Chúa Tr i ... c Chúa Tr i ã t o ra tr ng, hoa, nh c, h ng là cho ng i i h ng th (éléments de la poésie) nh ng ng i i u mê ph n nhi u không bi t t n h ng m t cách say s a, và nhân y chiêm nghi m l m u nhi m, phép t c c a ng chí tôn. Vì th tr hai loài tr ng v ng là thiên th n và loài ng i ta, c Chúa Tr i ph i cho ra i m t loài th ba n a: Loài thi s . Lo i này là nh ng bông hoa quý và r t hi m, sinh ra i v i m t s m nh r t thiêng liêng: Ph i bi t t n h ng nh ng công trình châu báu c a c Chúa Tr i ã gây nên, ca ng i nh ng quy n phép c a Ng i và trút vào linh h n ng i ta nh ng ngu n khoái l c ê mê, nh ng r t th m tho, r t tinh s ch (but de

Chúa Tr i. Thi s có th trút h t h n tình v i c Chúa Tr i, k l h t ni m au th ng v i Ng i, dâng cho Ng i nh ng bài th sáng láng, anh hoa, th m i là măn nguy n. Vì c Chúa Tr i ã t o ra th th gian này, nh ng thi s là ng i khao khát vô t n, c nh t nh mu n h ng cái th trên cái th khác n a. Ch có c Chúa Tr i m i làm v a lòng thi s . Cho nên t t c thi s trong i ph i quy t , ph i i kh i m ch th c Chúa Tr i. Thi s không ph i là m t ng i th ng. V i m t s m nh c a Tr i, thi s ph i bi t em tài n ng ra ca ng i ng Chí tôn và làm cho ng i i th y rõ v p c a th , ua nhau nhìn nh n và t n h ng. Nh ng thi s nào không bi t em tài ng đ ng vào ch t t p thì s b c Chúa Tr i l y tài l i m t cách nhĩn ti n!

Miên i, nh th là Miên ã hi u th nào là quan ni m c a Trí v th . Th là s ham mu n vô biên nh ng ngu n khoái l c trong tr ng c a m t c òi tr i cách bi t. Câu này n ý v i câu: th là nh ng tiêng kêu rên th m thi t c a m t linh h n th ng nh c nh chiêm bao, gi i thích b ng hai m t l c quan và bi quan.

Trí ã tóm t t nh ng ý ã nói. Có i u này n a, Trí khác h n v i Baudelaire. Baudelaire nói: th v n không th dung hòa v i khoa h c hay luân lý (ho c tôn giáo c ng th) và th v n không th l y chân lý làm ch ích c, th ch là th (La poésie ne peut pas sous peine de mort ou de déchéance, s'assimiler à la science ou à la morale. Elle n'a pas la vérité pour objet, elle n'a qu'elle même). Baudelaire nói trái ngh ch v i l t nhiên. S d th v n c phong phú, d i dào, pháp tri n h t c anh hoa, huy n bí và v t lên nh ng t ng biên gi i tân k , m i l , c ng nh khoa h c i m chuy t c . Còn luân lý là tiêu chu n cho v n th ,

không có nó thì th v n ch ng còn ra cái mùi m n gì n a. N u th tr tr i m t mình, th s l t l o vô duyên, không có phong v gì n a. Baudelaire thu c v phái vô th n, nên không tin Chân lý, không nh n Chân lý làm tiêu chu n cho th v n. Còn Trí ph i l y c Chúa Tr i làm chân lý, làm tiêu chu n cho v n th . V n th không ph i b i không mà có.

Quy Nh n, juin, 1939

H N THANH KHI T

¹ H i các thiên th n trên tr i, thiên th n c a Chúa, thiên th n bình an hoan l c, xin mang xu ng cho tôi m t tri u thiên.

² Tôi nh ng mu n t m g i trong i d ng ánh sáng và tình yêu Thiên Chúa.

³ Vì n i d ng th ã th hi n nh ng phép l khi n con ng i ng t ngâi thán ph c công trình huy n nhi m c a ng T i Cao.

⁴ H i các thiên th n trên tr i, thiên th n c a Chúa, thiên th n bình an hoan l c, kìa các v th y ch ng, hào quang ang r ng t ... màu tuy t tr ng tinh..., hình hài trinh nguyên vô nhi m..., h n thiêng hi n hi n ch n d ng tr n... Tho t nhìn, t ng là h n các thánh, là ch t th , là tinh hoa kinh nguy n, áng l t a thành thanh h ng, thanh khí, nh ng l i khiêm t n nh n thân ph n làm ng i!

⁵ H i các thiên th n trên tr i, thiên th n c a Chúa, thiên th n bình an hoan l c, xin v tay m ng: Vì y là các

M và các Ch dòng Phan Sinh, vào i thoa d u nh ng
au th ng s u kh c a ng i tr n y u u i, ng i b nh
ho n và c nh ng ng i phong cùi nh chúng tôi.

⁶ Tôi mu n ca lên bài ca tán t ng, mu n u ng th a
thích nh ng l i ng t ngào khi các bà hát: Hosanna!
Hosanna! (Hoan hô Chúa! Hoan hô Chúa!)

⁷ Tôi mu n i i c m m v trong tr ng tinh tuy n
và t i mát y, hào quang y, ch t th y, vì t t c y là
bì u hi u c a

H N THANH KHI T.

⁸ H i các thiên th n trên tr i, thiên th n c a Chúa,
thiên th n bình an hoan l c, xin cùng nhau tung lên nh ng
hoa h ng, hoa súng, c t lên nh ng khúc hát du d ng, t u
lên nh ng i u nh c th m, và hãy tuôn chan hòa các
nhân c, lòng đ ng c m và ngu n h nh phúc gi a các n
tì c a Chúa ”³⁹ .

Phanxicô Trí

Deo gratias! (T n Chúa!)

êm th t , 24 tháng M i 1940

(B n Vi t ng c a Ph m ình Khiêm)

---

³⁹ D c c Ph m ình Khiêm, Hàn M c T La pureté de l'âme, 1974.

N I DUNG

VÀI NÉT V HÀN M CT	5
HÀN M CT , NG I KITÔ H UTR TRÊN L I	
VÀO N ITÂM.....	1
1. NG VÀO N ITÂM.....	9
2. NÉT NG D NG GI A HO T NG VÀ CHIÊM NI M.....	13
1. KINH NGHI M C A C KH NG T	13
3. T NG QUANG I A NGH THU T VÀ TÂM LINH	16
4. B C NH Y QUY T NH V MÔN	22
5. KINH NGHI M HÀN M CT	24
6. CHIÊM NI M GI A I TH NG.....	34
7. CHIÊM NI M VÀ TH	39
8. CH T T NG TR NG TRONG TH	43
9. C NÊN GI NG C KITÔ	46
10. D O U KHÚC LINH CA.....	51
11. RÚT BÀI H C CHO CHÍNH MÌNH	56
L I K T.....	71
TRÍCH TUY N TH HÀN M CT	72
THÁNH N NG TRINH MARIA	73
ÂY THÔN V D	75
TR NG VÀNG TR NG NG C.....	75
À L T TR NG M	76
ÊM XUÂN C U NGUY N	77
I M L	78
NH NG GI T L	78
NGU N TH M.....	79
RA I	80
SAY TH	81
CÔ LIÊU	84

CU I THU	85
BI NH NTA	86
XUÂN U TIÊN.....	87
TRÍCH TUY NV NHÀN M C T	88
L IT A AUTH NG	88
L IT A “XUÂN NH Ý”	89
CH I GI A MÙA TR NG	91
QUAN NI M TH	95
H N THANH KHI T.....	98

